

Sylabusy 2011/2012
Studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia
Kierunek Ekonomia

ADMINISTRACJA SAMORZĄDOWA (SELF-GOVERNMENTAL ADMINISTRATION)	3
ANALIZA FINANSOWA (FINANCIAL ANALYSIS)	3
ANALIZA FINANSOWA W JST (FINANCIAL ANALYSIS IN JST)	4
ANALIZA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ (BUSINESS ACTIVITY ANALYSIS)	5
ANALIZA MAKROEKONOMICZNA (MACROECONOMIC ANALYSIS)	6
ANALIZA RAPORTÓW GIEŁDOWYCH (ANALYSIS OF STOCK MARKET REPORTS)	7
ANALIZA TECHNICZNA I FUNDAMENTALNA (TECHNICAL AND FUNDAMENTAL ANALYSIS)	7
ANALIZA UMÓW I KONTRAKTÓW (ANALYSIS OF BUSINESS CONTRACTS)	8
BADANIA PREFERENCJI (PREFERENCE ANALYSIS)	9
BIZNES PLAN (BUSINESS PLAN)	10
EKONOMETRIA FINANSOWA (FINANCIAL ECONOMETRICS)	11
EKONOMETRIA II (ECONOMETRICS II)	12
EKONOMETRIA II (ECONOMETRICS II)	13
EKONOMETRYCZNA ANALIZA REGIONALNA (ECONOMETRIC REGIONAL ANALYSIS)	14
EKONOMIA MATEMATYCZNA (MATHEMATICAL ECONOMICS)	14
EKONOMIA MENEDŻERSKA (MANAGERIAL ECONOMICS)	16
EKONOMIA MIĘDZYNARODOWA (INTERNATIONAL ECONOMICS)	16
EKONOMIA PORÓWNAWCZA (COMPARATIVE ECONOMICS)	17
EKONOMIA SEKTORA PUBLICZNEGO (PUBLIC SECTOR ECONOMICS)	18
FINANSE BEHAWIORALNE (BEHAVIORAL FINANCE)	19
FINANSE MENEDŻERSKIE (FINANCES OF MANAGER)	20
FINANSE MIĘDZYNARODOWE (INTERNATIONAL FINANCE)	20
FORMY ZATRUDNIENIA – ASPEKT PRAWNY I EKONOMICZNY (FORMS OF EMPLOYMENT – LEGAL AND ECONOMIC ASPECTS)	21
GOSPODARKA SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (ECONOMY OF LOCAL AUTHORITIES)	22
GOSPODAROWANIE KAPITAŁEM LUDZKIM (HUMAN CAPITAL MANAGEMENT)	23
HISTORIA MYŚLI EKONOMICZNEJ (HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT)	24
INTERNET WE WSPÓŁCZESNEJ GOSPODARCE (INTERNET IN CONTEMPORARY ECONOMY)	25
KLUCZOWE PROBLEMY GOSPODARKI – ANALIZA EKONOMICZNA II (CRUCIAL PROBLEMS OF ECONOMY – ECONOMIC ANALYSIS II)	26
KRYZYSY BANKOWE (BANKING CRISES)	26
LOGIKA (LOGIC)	27
MAKROEKONOMIA II (MACROECONOMICS II)	28
MARKETING (MARKETING)	29
MARKETING PARTNERSKI (RELATIONSHIP MARKETING)	30
METODY ANALIZY DANYCH REGIONALNYCH (METHODS OF REGIONAL ECONOMIC ANALYSIS)	31

METROPOLIZACJA PRZESTRZENI (PROCESSES OF AREAS METROPOLIZATION)	31
NOWOCZESNE RACHUNKI KOSZTÓW (NEW COST ACCOUNTING)	32
ORGANIZACJA I KIEROWANIE ZESPOŁEM (ORGANISATION AND STAFF MANAGEMENT) – do wyboru	33
POLITYKA GOSPODARCZA II (ECONOMIC POLICY II)	34
POLITYKA GOSPODARCZA WOBEC MAŁEJ FIRMY (ECONOMIC POLICY TOWARD SMALL AND MEDIUM SIZED ENTERPRISES)	34
POLITYKA PODATKOWA UE I WYBRANYCH KRAJÓW OECD	35
POLITYKA REGIONALNA UNII EUROPEJSKIEJ (REGIONAL POLICY OF THE EUROPEAN UNION)	36
POMOC PUBLICZNA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW W UNII EUROPEJSKIEJ (STATE AID IN THE EUROPEAN UNION)	36
PRACA KIEROWNIKA WE WSPÓŁCZESNEJ FIRMIE (MANAGER’S WORK IN A MODERN COMPANY)- do wyboru	37
PRAWO GOSPODARCZE (ECONOMIC LAW)	38
PROGNOZOWANIE PROCESÓW GOSPODARCZYCH (FORECASTING OF ECONOMIC PROCESSES)	39
REGIONALNA POLITYKA INNOWACYJNA (REGIONAL INNOVATION POLICY)	40
RYNEK FINANSOWY I KAPITAŁOWY (FINANCIAL AND CAPITAL MARKET) ...	41
RYNEK KAPITAŁOWY I FINANSOWY (CAPITAL AND FINANCIAL MARKET)	42
RACHUNKOWOŚĆ ZARZĄDCZA (MANAGEMENT ACCOUNTING)	43
RELACJE INWESTORSKIE (INVESTOR RELATIONS)	44
RYNKI FINANSOWE I BANKOWOŚĆ (FINANCIAL MARKETS AND BANKING) ..	45
RYNEK NIERUCHOMOŚCI (REAL ESTATE MARKET)	46
WNIOSKOWANIE STATYSTYCZNE (STATISTIC DEDUCTION)	47
ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM (MANAGEMENT OF CAPITAL)	48

ADMINISTRACJA SAMORZĄDOWA (SELF-GOVERNMENTAL ADMINISTRATION)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
Wykład	30 / 16	III	II	4 / 5

Prowadzący: dr Marek Obreńbalski

tel. 757538239; budynek i nr pok.: A38

Treści programowe:

Administracja samorządowa jako sektor administracji publicznej. Podział terytorialny kraju a organizacja administracji samorządowej. Zadania i kompetencje administracji samorządowej szczebla gminnego, powiatowego i wojewódzkiego. Podstawowe zasady prawa administracyjnego. Europejski Kodeks Dobrej Administracji. Administracja samorządowa w wybranych krajach Unii Europejskiej. Organizacja urzędu administracji samorządowej. Pracownicy samorządowi. Wybrane zasady Kodeksu Postępowania Administracyjnego (KPA). Samorządowe kolegia odwoławcze. Nadzór nad organami samorządu terytorialnego. Społeczna kontrola administracji samorządowej.

Metody dydaktyczne: wykład interaktywny, studia przypadków, praktyczne projekty.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie zakresu i zasad funkcjonowania administracji samorządowej w Polsce i w krajach Unii Europejskiej;

umiejętności: samodzielne rozwiązywanie problemów z zakresu zadań i kompetencji administracji samorządowej.

Formy i warunki zaliczenia: przedmiot kończy się egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna,

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Bruski R., Joachimowski J., Kuczera T. (red.) (2010), *Współczesna administracja publiczna w Polsce - wybrane zagadnienia prawne, polityczne i ekonomiczne*. Toruń, Wydawnictwo MADO.
- [2] Czaputowicz J. (red.) (2008), *Administracja publiczna. Wyzwania w dobie integracji europejskiej*. Warszawa, PWN.
- [3] Modzelewski P. (2009), *System zarządzania jakością a skuteczność i efektywność administracji samorządowej*. Warszawa, CeDeWu.
- [4] Suwaj P. J., (2009), *Konflikt interesów w administracji publicznej*. Warszawa, Oficyna Wolters Kluwer business.
- [5] Ura E., Ura E., (2009), *Prawo administracyjne*. Warszawa, LexisNexis.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Gazeta Samorządu i Administracji - dwutygodnik
- [2] Samorząd Terytorialny – miesięcznik

— ✧ —

ANALIZA FINANSOWA (FINANCIAL ANALYSIS)

Kierunek / Specjalność: Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rachunkowość

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów	semestr	Punkty ECTS
wykłady	15/4	I/I	II/II	5/4
ćwiczenia	7/7	I/I	II/II	
laboratorium	8/5	I/I	II/II	

Prowadzący: dr Andrzej Koza,

tel. 757538255, budynek i nr pok.: A 99

Program przedmiotu:

Analiza finansowa - pojęcie i zakres analizy finansowej. Rodzaje analiz sporządzanych w przedsiębiorstwie. Analiza finansowa jako narzędzie zarządzania finansami firmy.

Źródła danych wykorzystywane w analizie finansowej, sprawozdania finansowe jako źródło danych stosowanych w analizie finansowej, metody wykorzystywane we wstępnej analizie finansowej przedsiębiorstwa. Pozioma i pionowa analiza sprawozdań finansowych. Wskaźnikowa analiza sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, istota i metodologia wskaźnikowej analizy finansowej przedsiębiorstwa, podstawowe grupy

wskaźników stosowanych w analizie finansowej przedsiębiorstwa, wartości postulowane i ich rola w analizie wskaźnikowej. Analiza i ocena rentowności metodologia badania rentowności firmy, ujęcie statyczne badania rentowności, ujęcie dynamiczne badania rentowności, zastosowanie dźwigni operacyjnej i finansowej w ocenie rentowności. Wstępna analiza i ocena rentowności działania przyczynowa analiza i ocena rentowności porównawcza analiza i ocena rentowności, statyczna analiza i ocena rentowności sprzedaży, rentowności aktywów i kapitałów, dynamiczna analiza i ocena rentowności sprzedaży, aktywów i kapitałów. Wskaźnikowa analiza i ocena rentowności działania, analiza wskaźnikowa rentowności sprzedaży, analiza wskaźnikowa rentowności aktywów, analiza wskaźnikowa rentowności kapitałów, Pogłębiona analiza i ocena rentowności działania analiza prognozy zysku, zastosowanie dźwigni operacyjnej w ocenie rentowności, struktura kapitału a rentowność firmy, zastosowanie dźwigni finansowej w ocenie rentowności. Analiza i ocena płynności finansowej, dynamiczna ocena płynności, zastosowanie przepływów pieniężnych do oceny płynności przedsiębiorstwa, statyczne metody oceny płynności, kapitał pracujący a analiza płynności, Statyczna analiza i ocena płynności finansowej, analiza wskaźnikowa bieżącej płynności, analiza wskaźnikowa podwyższonej płynności, analiza wskaźnikowa wypłacalności natychmiastowej

Kapitał pracujący a ocena płynności finansowej, ustalanie wielkości kapitału pracującego, ustalanie i analiza cyklu obrotowego brutto, ustalanie i analiza cyklu obrotowego netto, ustalanie i analiza zapotrzebowania na kapitał obrotowy

Analiza i ocena zadłużenia, metody ustalania poziomu zadłużenia firmy, analiza struktury zadłużenia, analiza wskaźnikowa zadłużenia firmy aktywa netto, Pozioma analiza a zadłużenie firmy, analiza pionowa a zadłużenie firmy, wskaźnik zadłużenia ogólnego, wskaźnik zadłużenia kapitału własnego, wskaźnik zadłużenia długoterminowego,

Analiza i ocena wypłacalności (zdolności do obsługi zadłużenia) metody ustalania wypłacalności firmy, analiza statyczna wypłacalności, analiza dynamiczna wypłacalności wypłacalność a zdolność kredytowa.

Analiza i ocena sprawności działania, metodologia badania sprawności działania firmy, analiza sprawności działania oparta na kosztach przedsiębiorstwa, analiza sprawności działania oparta na analizie rotacji analiza sprawności działania oparta na wskaźnikach gospodarowania zasobami,

Analiza i ocena pozycji rynkowej firmy, metodologia badania pozycji rynkowej firmy, wskaźnikowa ocena wartości akcji i kapitału, informacje a wartość akcji i kapitału, Analiza pozycji rynkowej spółek giełdowych

Analiza wartości kapitału spółek nie notowanych na giełdzie.

Metody dydaktyczne

Studium przypadków, ćwiczenia laboratoryjne, opracowanie projektów laboratoryjnych

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: podstawy teoretyczne analizy finansowej, zastosowanie arkusza kalkulacyjnego do prowadzenia działań analitycznych, analiza i ocena sytuacji finansowej firmy.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się egzaminem i zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia laboratorium: pisemna – projekt analityczny

Forma zaliczenia ćwiczeń pisemna test wyboru

Warunki zaliczenia laboratorium: ocena pozytywna wykonanego projektu analitycznego

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie testu – min. 50% poprawnych odpowiedzi.

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie raportu analitycznego

Literatura podstawowa:

[1] M. Sierpińska, T. Jachna *Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych*, PWN, Warszawa 2007

[2] Bednarski L., *Analiza finansowa w przedsiębiorstwie*, PWE Warszawa 2007.

[3] Gabrusewicz W., *Podstawy analizy finansowej*, Warszawa : PWE , 2005

Literatura uzupełniająca:

[1] Gołębiowski G., Tłaczała A., *Analiza finansowa w teorii i praktyce*, Difin SA, Warszawa 2009

[2] Leszczyński Z., Skowronek-Mielczarek A., *Analiza ekonomiczno-finansowa spółki*, Polskie wydawnictwo ekonomiczne, Warszawa 2004

— ✧ —

ANALIZA FINANSOWA W JST (FINANCIAL ANALYSIS IN JST)

Kierunek/ Specjalność: Ekonomia / Do wyboru

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Finanse Menedżerskie

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma	Liczba godzin	Rok studiów	semestr	Punkty ECTS
Wykłady do wyboru	15	II	IV	1

Prowadzący: dr Andrzej Koza,

tel. 0757538255, budynek i nr pok.: A 99

Program przedmiotu:

Analiza finansowa -pojęcie i zakres analizy finansowej. Rodzaje analiz sporządzanych w jednostkach samorządu terytorialnego (JST). Analiza finansowa, jako narzędzie zarządzania JST.

Źródła danych wykorzystywane w analizie finansowej jednostki samorządu terytorialnego, budżet i sprawozdanie z wykonania budżetu JST, jako źródło danych stosowanych w analizie finansowej, metody wykorzystywane we wstępnej analizie finansowej JST. Pozioma i pionowa analiza danych budżetowych. Wskaźnikowa analiza sytuacji finansowej JST, istota i metodologia wskaźnikowej analizy finansowej JST, podstawowe grupy wskaźników stosowanych w analizie finansowej JST. wartości postulowane i ich rola w analizie wskaźnikowej JST. Ocena zagrożenia niewypłacalnością JST

Analiza i ocena spółek działających w strukturach i na rzecz JST, metodologia badania sytuacji firm, ujęcie statyczne, ujęcie dynamiczne, zastosowanie dźwigni finansowej w ocenie efektywności działania spółek JST. Analiza i ocena płynności finansowej, dynamiczna ocena płynności, zastosowanie przepływów pieniężnych do oceny płynności przedsiębiorstw,

Analiza i ocena zadłużenia, metody ustalania poziomu zadłużenia firmy, analiza struktury zadłużenia, analiza wskaźnikowa zadłużenia firmy aktywa netto, Pozioma analiza a zadłużenie firmy, analiza pionowa a zadłużenie firmy, wskaźnik zadłużenia ogólnego, wskaźnik zadłużenia kapitału własnego, wskaźnik zadłużenia długoterminowego, Zastosowanie modelu Altmana i modelu Hołdy w ocenie zagrożenia niewypłacalnością spółek JST.

Metody dydaktyczne: Studium przypadków,

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: podstawy teoretyczne i praktyczne zastosowania analizy i oceny sytuacji finansowej w ocenie sytuacji finansowej JST i przedsiębiorstw JST, wstępna i pogłębiona analiza i ocena sytuacji finansowej JST i przedsiębiorstw działających na rzecz JST i w strukturach JST.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia wykładów praca pisemna - referat

Warunki zaliczenia wykładów ocena pozytywna z referatu

Literatura podstawowa:

[1] Gabrusewicz W., Podstawy analizy finansowej, Warszawa : PWE , 2005,

[2] Bednarski L., *Analiza finansowa w przedsiębiorstwie*, PWE Warszawa 2007.

11. Literatura uzupełniająca:

[1] Gołębiowski G., Tłaczała A., Analiza finansowa w teorii i praktyce, Difin SA, Warszawa 2009,

[2] Leszczyński Z., Skowronek-Mielczarek A., Analiza ekonomiczno-finansowa spółki, Polskie wydawnictwo ekonomiczne, Warszawa 2004.

. — ✧ —

ANALIZA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ (BUSINESS ACTIVITY ANALYSIS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Analiza ekonomiczna

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Makroekonomia, Mikroekonomia, Statystyka, Ekonometria

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	4	IV	II	2
ćwiczenia	6	IV	II	

Prowadzący: dr Jacek Welc

tel. 757538340; budynek i nr pok.: A40

Treści programowe:

Struktura produktu krajowego brutto: konsumpcja, inwestycje, eksport netto, wydatki publiczne.

Podstawowe czynniki wpływające na poziom wydatków konsumpcyjnych: obecne i oczekiwane dochody gospodarstw domowych, stopa zatrudnienia, dostępność i koszt kredytów konsumpcyjnych, nastroje konsumentów. Znaczenie tych czynników dla popytu na dobra podstawowe oraz dobra o popycie dyskrejonalnym.

Podstawowe czynniki wpływające na poziom nakładów inwestycyjnych: obecne i oczekiwane tempo wzrostu gospodarczego, dostępność i koszt kredytów korporacyjnych, dostępność i koszt innych źródeł finansowania inwestycji (giełda, dotacje), nastroje przedsiębiorców. Znaczenie tych czynników dla poszczególnych kategorii nakładów inwestycyjnych.

Podstawowe czynniki wpływające na poziom eksportu i importu: obecne i oczekiwane tempo wzrostu gospodarczego w kraju oraz w państwach stanowiących kierunki eksportu, poziom stóp procentowych w kraju i za granicą, poziomy kursów walutowych.

Podstawowe czynniki wpływające na poziom wydatków publicznych: obecne i oczekiwane tempo wzrostu gospodarczego, dostępność i koszt źródeł finansowania długu publicznego, poziomy kursów walutowych. Typy oraz cechy cykli koniunkturalnych. Fazy oraz punkty zwrotne w cyklu koniunktury. Podstawowe teorie dotyczące przyczyn występowania cykliczności wzrostu gospodarczego.

Wprowadzenie do metod badania i prognozowania koniunktury gospodarczej. Istota wskaźników wyprzedzających oraz wskaźników bieżących koniunktury. Podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej: mierniki z sektora realnego (produkcja przemysłowa, sprzedaż detaliczna, zatrudnienie, wskaźniki sektora nieruchomości), mierniki z sektora finansowego (dynamika wynagrodzeń, inflacja cen konsumenta oraz cen producenta, podaż pieniądza, wolumen kredytów, kursy walut), indeksy nastrojów konsumentów i producentów. Modele ekonometryczne w analizie i prognozowaniu koniunktury gospodarczej.

Metody dydaktyczne: wykład, ćwiczenia, studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie podstawowych zależności między strukturą produktu krajowego brutto a zmiennością koniunktury gospodarczej, poznanie podstawowych czynników wpływających na koniunkturę w poszczególnych sektorach gospodarki, poznanie najczęściej wykorzystywanych narzędzi oceny obecnego i przyszłego stanu koniunktury gospodarczej

umiejętności: wykorzystanie regularnie publikowanych danych statystycznych w ocenie obecnego oraz prawdopodobnego przyszłego kształtowania się koniunktury gospodarczej

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Literatura podstawowa:

- [1] Barczyk R., Kowalczyk Z.: *Metody badania koniunktury gospodarczej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa-Poznań.
- [2] Cieślak M. i inni: *Prognozowanie gospodarcze. Metody i zastosowania*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- [3] Kowalewski G.: *Zarys metod badania koniunktury gospodarczej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Evans M. K.: *Practical business forecasting. Podstawy teorii i praktyki*, Blackwell Publishing, Oxford.
- [2] Makridakis S., Wheelwright S. C., Hyndman R. J.: *Forecasting. Methods and applications*, John Wiley & Sons, Hoboken.
- [3] Miles D., Scott A.: *Macroeconomics. Understanding the wealth of nations*, John Wiley & Sons, Chichester.
- [4] The Conference Board: *Business cycle indicators handbook*, publikacja elektroniczna.

— ✧ —

ANALIZA MAKROEKONOMICZNA (MACROECONOMIC ANALYSIS)

Kierunek/specjalność: Ekonomia / Analiza Ekonomiczna

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka, Makroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Stacjonarne	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	9	1	I	2
ćwiczenia	6	1	I	

Prowadzący: dr Arkadiusz Żabiński

tel. 757538252, 250 nr pokoju: 314 budynek: H

Treści programowe:

Analiza zależności pomiędzy wielkościami makroekonomicznymi przy zastosowaniu metod ilościowych. Wykorzystanie analizy makroekonomicznej w opisie współczesnych gospodarek. Zasady doboru zjawisk i gospodarek przy analizach makroekonomicznych. Metody analizy i metody prezentacji wyników badań. Sposoby formułowania i weryfikacji hipotez badawczych. Rozbudowana analiza struktur i dynamik we współczesnych gospodarkach.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, dyskusja, analizy przygotowywane przez studentów na wskazane tematy.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zasady i metody prowadzenia i prezentacji wyników analiz głównych kategorii makroekonomicznych.

umiejętności: prowadzenie badań zjawisk makroekonomicznych i właściwej prezentacji i interpretacji ich wyników, formułowania hipotez, doboru zmiennych i oceny ich przydatności pod kątem celu badań.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie liczby punktów ze sprawdzianu pisemnego oraz projektu – weryfikacja hipotezy wybranej przez studentów. Wyniki badania przedstawiane są na zajęciach w formie prezentacji. Liczba punktów zależy od uzyskanych wyników. Podstawą zaliczenia jest uzyskanie co najmniej 50% punktów.

Liczba godzin zajęć, która jest podstawą niezaliczenia zajęć: 4 – studia stacjonarne.

Literatura podstawowa:

[1] Romer D. (2000), *Makroekonomia dla zaawansowanych*, PWN, Warszawa.

[2] Rohaly J. (2001), *Makroekonomia dla zaawansowanych. Rozwiązywanie problemów*, PWN, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

[1] (2003) *Numbers Guide. The Essentials of Business Numeracy*, The Economist .

[2] (2009) *IMF Yearbooks* .

[3] *Roczniki GUS*

[4] Brown S. (2006), *Guide to Economic Indicators*, The Economist

— ✧ —

ANALIZA RAPORTÓW GIEŁDOWYCH (ANALYSIS OF STOCK MARKET REPORTS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Analiza ekonomiczna

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rynek Papierów Wartościowych, Zarządzanie Finansami

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	8	II	I	2
ćwiczenia	7	II	I	

Prowadzący: dr Jacek Welc

tel. 0757538340; budynek i nr pok.: A40

Treści programowe:

Rodzaje raportów publikowanych przez spółki publiczne.

Raporty bieżące – typy raportów, wymogi prawne co do terminów, treści oraz formy ich publikowania, znaczenie informacji zawartych w raportach bieżących dla podejmowanych decyzji inwestycyjnych.

Raporty okresowe – typy raportów okresowych, wymogi prawne co do terminów, treści oraz formy ich publikowania, znaczenie informacji zawartych w raportach bieżących dla podejmowanych decyzji inwestycyjnych.

Raporty roczne oraz półroczne jako podstawowe źródła informacji o sytuacji finansowej spółki – zawartość raportów rocznych oraz półrocznych, analiza sprawozdania z działalności zarządu, analiza opinii biegłego rewidenta, analiza sprawozdania finansowego wraz z notami objaśniającymi do tego sprawozdania.

Wykorzystanie informacji płynących z raportów bieżących oraz raportów okresowych w ocenie jakości zysków spółek – analiza informacji z bilansu oraz rachunku zysków i strat, analiza informacji z not objaśniających do sprawozdania finansowego, analiza informacji ujętych w opinii biegłego rewidenta, wpływ stosowanych standardów rachunkowości na porównywalność danych finansowych spółek publicznych.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie wymogów co do treści, formy oraz terminów publikacji raportów bieżących oraz raportów okresowych spółek publicznych

umiejętności: wykorzystanie informacji płynących z raportów bieżących oraz raportów okresowych w podejmowaniu decyzji inwestycyjnych na giełdzie papierów wartościowych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: projekty oparte na analizie rzeczywistych danych przedsiębiorstw.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie wykonanych projektów.

Literatura podstawowa:

[1] Andrzejewski M.: *Rachunkowość a ujawnianie informacji przez spółki giełdowe*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

— ✧ —

ANALIZA TECHNICZNA I FUNDAMENTALNA (TECHNICAL AND FUNDAMENTAL ANALYSIS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia/studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rynek finansowy i kapitałowy

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/4	IV/IV	II/II	3/4
ćwiczenia	15/11	IV/IV	II/II	

Prowadzący: dr Jarosław Dziuba

tel. 0757538241, budynek i nr pok.: A99

Treści programowe:

Strategie inwestowania na rynku finansowym. Ryzyko i zysk w inwestowaniu na rynku finansowym. Typologia metod analizy rynku finansowego. Wady i zalety poszczególnych metod analizy rynku finansowego. Czynniki wyboru odpowiedniej metody analizy rynku finansowego.

Analiza techniczna. Teoria Dowa. Źródła i metody prezentacji danych w analizie technicznej. Podstawowe narzędzia analizy trendu (linie trendu, wsparcie i opór, kanał trendu, luki cenowe). Klasyczne formacje cenowe kontynuacji i odwrócenia trendu (prostokąt, trójkąty, flaga, chorągiewka, klin, głowa i ramiona, podwójny i potrójny szczyt, formacje V, spodek, formacje odwrócone). Formacje świecowe. Wskaźniki techniczne (średnie ruchome, wstęgi, MACD, Momentum, RoC, RSI, oscylator Williama, oscylator stochastyczny i inne).

Analiza fundamentalna. Źródła danych dla analizy fundamentalnej. Elementy analizy fundamentalnej (analiza makroekonomiczna, analiza sektorowa, analiza sytuacyjna, analiza finansowa). Metody wyceny wartości firmy.

Metody dydaktyczne: wykład, studium przypadków, zadania do samodzielnego rozwiązania

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie podstawowych narzędzi analizy technicznej i fundamentalnej rynku finansowego

umiejętności: praktyczne zastosowanie narzędzi analizy technicznej i fundamentalnej rynku finansowego (umiejętność wyboru optymalnej metody analizy, umiejętność sporządzania analiz i podejmowania w oparciu o nie decyzji inwestycyjnych)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie dwóch pisemnych prac kontrolnych.

Literatura podstawowa:

- [1] Murphy J. J.: Analiza techniczna rynków finansowych. WIG-Press, Warszawa 1999.
- [2] Ritchie J. C.: Analiza fundamentalna. WIG-PRESS, Warszawa 1997.
- [3] Tarczyński W.: Rynki kapitałowe. Metody ilościowe. Vol. 1, Placet, Warszawa 2001.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Pring M.: Podstawy analizy technicznej. WIG-Press, Warszawa 1998.
- [2] Elder A.: Zawód: Inwestor Giełdowy. Psychologia rynków, taktyka inwestycyjna, zarządzanie portfelem. Oficyna Ekonomiczna, Warszawa 2006.
- [3] Ostrowska E.: Rynek kapitałowy. Funkcjonowanie i metody oceny. PWE, Warszawa 2007.
- [4] Perz P.: Sztuka inwestowania. Analiza techniczna, strategie inwestycyjne i zarządzanie ryzykiem na GPW. K.E. Liber, Warszawa 2008.
- [5] Czekąła M.: Analiza fundamentalna i techniczna. Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław 1997.

ANALIZA UMÓW I KONTRAKTÓW (ANALYSIS OF BUSINESS CONTRACTS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Analiza ekonomiczna

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Prawo gospodarcze

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	8	II	I	1
ćwiczenia	7	II	I	

Prowadzący: dr Jacek Welc

tel. 0757538340; budynek i nr pok.: A40

Treści programowe:

Uwarunkowania prawno-zwyczajowe umów handlowych: istota i formy umów, sposoby zawierania umów.

Analiza ryzyk związanych z umową - zarządzanie ryzykiem przez kupującego i sprzedającego.

Zawieranie umów w formie oferty: formułowanie zapytania ofertowego, formułowanie oferty, elementy oferty i jej przykładowe sformułowania, problemy i pułapki związane z milczącą akceptacją oferty, zasady odpowiedzi na ofertę i formułowania kontroferty.

Zasady uzgadniania w umowie warunków płatności: analiza sposobu płatności z punktu widzenia sprzedającego oraz kupującego, uwarunkowane i nieuwarunkowane sposoby płatności.

Negocjowanie i formułowanie zasadniczych klauzul umowy: elementy umowy i zasady ich negocjowania, dane formalno-porzędkowe, preambuła i definicje w umowie, cena jako istotny element umowy, klauzule rewizji ceny oraz warunki ich użycia, baza dostawy, klauzule warunków płatności, terminy dostawy.

Negocjowanie i formułowanie ogólnych warunków umowy: klauzule zawieszające, wyłączające oraz interpretujące, klauzule weryfikacji zgodności dostawy z umową oraz dochodzenia roszczeń, klauzule precyzujące terminy istotne umowy i zasady jej rozwiązania.

Zabezpieczanie i dochodzenie roszczeń: rodzaje reklamacji i ich uzasadnienie, reklamacje dochodzone pomiędzy firmami z tytułu wad towaru lub usługi, odpowiedzialność z tytułu rękojmi oraz gwarancji jakości, dochodzenie roszczeń przed sądem państwowym i arbitrażem, postępowanie arbitrażowe.

Metody dydaktyczne: wykład, ćwiczenia, studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie specyfiki umów oraz kontraktów handlowych, metod negocjowania i zawierania umów, klauzul stanowiących treść umów i kontraktów, najważniejszych ryzyk związanych z zawieraniem umowami i kontraktami handlowymi

umiejętności: ocena treści umów i kontraktów handlowych, ocena ryzyk związanych z zawieraniem umowami i kontraktami

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: losowanie zestawów składających się z trzech pytań. Uzyskanie z odpowiedzi na pytania co najmniej 50% punktów.

Literatura podstawowa:

[1] Budzyński W.: *Negocjowanie i zawieranie umów handlowych. Uwarunkowania, ryzyka, pułapki*, Poltext 2009, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

[1] Grzegorzczak F. (red.): *Prawo gospodarcze dla ekonomistów*, Zakamycze 2005, Kraków.

— ✧ —

BADANIA PREFERENCJI (PREFERENCE ANALYSIS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Technologia informacyjna, Statystyka opisowa, Ekonometria I

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	8 / 2	III / III	II / II	4 / 4
ćwiczenia	6 / 0	III / III	II / II	
laboratoria	8 / 6	III / III	II / II	

Prowadzący: prof. UE dr hab. Andrzej Bąk, dr inż. Tomasz Bartłomowicz, dr Aneta Rybicka
tel. 757538380, 757538274, 757538274; budynek i nr pok.: A82, B26, B26

Treści programowe

Pojęcie użyteczności, postaw i preferencji w mikroekonomii i badaniach marketingowych. Zagadnienie mierzalności użyteczności, model relacyjny, model funkcji użyteczności. Problemy wyboru w warunkach niepewności (niepewność informacyjna, niepewność preferencji). Mikrodane i metody mikroekonometryczne w badaniach preferencji. Preferencje ujawnione i preferencje wyrażone. Dekompozycyjne metody pomiaru preferencji wyrażonych. Procedura analizy łącznej (*conjoint analysis*). Procedura wyborów dyskretnych. Modele regresji w badaniach preferencji: model regresji wielorakiej, wielomianowy model logitowy, warunkowy model logitowy. Metody gromadzenia danych, skale pomiaru preferencji, kwestionariusze ankietowe. Układy czynnikowe: podstawowe pojęcia, układy kompletne i cząstkowe, układy ortogonalne i optymalne, kryteria wyboru układów optymalnych. Estymacja użyteczności cząstkowych, metody metryczne i niemetryczne. Interpretacja i wykorzystanie użyteczności cząstkowych. Analiza preferencji, badanie i symulacja udziałów w rynku, segmentacja rynku. Oprogramowanie komputerowe metod analizy łącznej (*conjoint analysis*) i metod wyborów dyskretnych: procedury generowania układów czynnikowych, procedury estymacji użyteczności cząstkowych. Charakterystyka wybranych pakietów statystycznych. Przykłady zastosowań w badaniach marketingowych. Wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego i programu CRAN R (pakietu *conjoint*) w empirycznych badaniach preferencji. Interpretacja i wykorzystanie wyników.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia, opracowanie projektów

Założenia i cele przedmiotu

wiadomości: mikroekonometryczne metody pomiaru i analizy preferencji, oprogramowanie komputerowe wykorzystywane w badaniach preferencji

umiejętności: projektowanie badań preferencji, realizacja komputerowa procedury badawczej

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Literatura podstawowa

- [1] Bąk A. (2004), *Dekompozycyjne metody pomiaru preferencji w badaniach marketingowych*, Wydawnictwo AE, Wrocław.
- [2] Gatnar E., Walesiak M. (red.) (2004), *Metody statystycznej analizy wielowymiarowej w badaniach marketingowych*, Wydawnictwo AE, Wrocław.
- [3] Walesiak M., Gatnar E. (red.) (2009), *Statystyczna analiza danych z wykorzystaniem programu R*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- [4] Walesiak M. (1996), *Metody analizy danych marketingowych*. PWN, Warszawa.
- [5] Rószkiewicz M. (2002), *Metody ilościowe w badaniach marketingowych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- [6] Walesiak M., Bąk A. (2000), *Conjoint analysis w badaniach marketingowych*, Wydawnictwo AE, Wrocław.
- [7] Bąk A., Bartłomowicz T. (2011), *Implementacja klasycznej metody conjoint analysis w pakiecie conjoint programu R*. Prace Naukowe UE we Wrocławiu.

Literatura uzupełniająca

- [1] Rószkiewicz M. (2002), *Narzędzia statystyczne w analizach marketingowych*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa.
- [2] Stanimir A. (red.) (2006), *Analiza danych marketingowych. Problemy, metody, przykłady*, Wydawnictwo AE, Wrocław.
- [3] Zbiór artykułów poświęconych problematyce obliczeniowej i oprogramowaniu *conjoint analysis* firmy Sawtooth Software [URL:] <http://www.sawtoothsoftware.com>.
- [4] Varian H.R. (1997), *Mikroekonomia*. PWN, Warszawa.

— ✧ —

BIZNES PLAN (BUSINESS PLAN)

Kierunek / specjalność - Ekonomia / Rachunkowość i Doradztwo Finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Sprawozdawczość finansowa, Analiza ekonomiczna

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10/0	III/IV	II/II	2/2
ćwiczenia	10/11	III/IV	II/II	

Prowadzący: dr Joanna Zuchewicz

tel. 757538263, 757538 254; budynek i nr pokoju: A, 87

Treści programowe:

Przybliżenie celu opracowania biznesplanu jako planu działania, mapy działalności, narzędzia oceny wyników działalności czy narzędzia promocji. Etapy sporządzania biznesplanu.

Metodyka przygotowywania biznesplanu oraz informacji i podstawowych danych w nim zawartych.

Cechy i zakres biznesplanu: prezentacja analizy rynkowej, prezentacja planu sprzedaży, prezentacja unikalnych cech jednostki oraz aspektów jej konkurencyjności, podkreślenie mocnych stron kierownictwa firmy, prezentacja długoterminowych i realistycznych przewidywań, zaprojektowanie biznesplanu dla określonych interesariuszy.

Omówienie podstawowych części biznesplanu takich jak: wprowadzenie (ocena działalności jednostki, produktów, usług, branży i trendów, ocena konkurencji, strategicznej pozycji przedsiębiorstwa, planu marketingowego, przychodów i aktywów, ocena wykorzystania środków finansowania zewnętrznego), szczegółowe informacje o firmie (wizytówka firmy, wizja przedsiębiorstwa, misja, wartości firmy, cele i zadania jednostki), strategia firmy (model jednostki, budowanie przewagi konkurencyjnej, strategie innowacyjne, strategiczne inicjatywy, czynnik czasu), klucz do sukcesu (stosowanie nowych technologii, zatrudnianie odpowiednich osób, strategiczna lokalizacja, kanały dystrybucji i strategie marketingowe, regulacje rządowe, udoskonalenie usług, poprawa działań), informacje o kierownictwie jednostki (forma własności, kwalifikacje zarządzających, dodatkowe umiejętności czy nietypowe doświadczenie), plan operacyjny firmy (uwzględniający podstawowe obszary funkcjonalne jednostki), analiza branży i środowiska gospodarczego (analiza SWOT), produkty lub usługi przedsiębiorstwa, analiza rynku, produktów i usług firmy oraz konkurencji (ustalenie rynku docelowego, segmentacja rynku, analiza konkurencji), pozycja finansowa jednostki (analiza rachunku zysków i

strat, analiza rachunku przepływów pieniężnych, analiza bilansu, budżetowanie finansowe, wskaźniki finansowe).

Pojęcie i zastosowanie listy kontrolnej biznesplanu.

Metody dydaktyczne: wykłady, ćwiczenia,

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie zakresu, zasad oraz etapów sporządzania biznesplanu

umiejętności: praktyczne sporządzanie biznesplanu

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna i projekt oraz jego wizualna prezentacja

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej (wykłady) i wykonanego projektu (ćwiczenia).

Literatura podstawowa:

[1] Fiore F.F. (2006), *Jak szybko przygotować dobry biznesplan*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków.

[2] Piaseczny J. (2007), *Biznesplan*, PWE, Warszawa.

[3] Tokarski A., Tokarski M., Wójcik J. (2007), *Biznesplan w praktyce*, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa.

[4] Filar E., (2007), *Biznes plan*, Poltext, Warszawa.

[5] 12. Literatura uzupełniająca:

[6] Barrow C., Barrow P., Brown R. (2004), *Biznesplan w małej firmie*, Wydawnictwo ONE Press, Warszawa.

[7] Finch B. (2005), *Jak napisać biznesplan*, Wydawnictwo ONE Press, Warszawa.

— ✧ —

EKONOMETRIA FINANSOWA (FINANCIAL ECONOMETRICS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia/ Analiza ekonomiczna

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Ekonometria I

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	7	I	I	2
ćwiczenia	4	I	I	
laboratoria	4	I	I	

Prowadzący: dr Małgorzata Markowska

tel. 757538237, budynek i nr pok.: A36

Treści programowe:

Przedmiot ekonometrii finansowej. Teoria rynków finansowych i rodzaje instrumentów finansowych, istota i pole zastosowań inżynierii finansowej (opcje, kontrakty finansial futures i forward, swapy). Teoria portfela – modele Markowitza i Sharpe'a, TMAI, CAPM i APT. Zarządzanie portfelem. Miary efektywności zarządzania portfelem. Teoria i testowanie integracji i kointegracji procesów stochastycznych. Modele ECM. Teoria ryzyka, miary ryzyka. Inne metody ilościowe w ekonometrii finansowej (analiza dyskryminacyjna). Teoria chaosu a rynki kapitałowe. Sztuczne sieci neuronowe w analizie rynku finansowego.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia laboratoryjne, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, opracowanie projektów laboratoryjnych

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zakres i metodologia badań ekonometrii finansowej

umiejętności: ekonometryczne modelowanie zjawisk finansowych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekt.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Literatura podstawowa:

[1] Maddala G.S. (2006), *Ekonometria*, WN PWN, Warszawa.

[2] Charemza W.W., Deadman D.F. (1997), *Nowa ekonometria*, PWE, Warszawa.

[3] Łuniewska M. (2008), *Ekonometria finansowa. Analiza rynku kapitałowego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

[4] Osińska M., (2006), *Ekonometria finansowa*, PWE, Warszawa.

[5] Dziechciarz J. (red.) (2003), *Ekonometria. Metody, przykłady, zadania*, Wyd. AE, Wrocław.

[6] Literatura uzupełniająca:

[7] Klein P. J.: *Wstęp do analizy papierów wartościowych*. KE Liber Warszawa 1999

[8] Kolupa M., Plebaniak J., *Budowa portfela lokat*. PWE Warszawa 2000.

[9] Kufel T. (2007), *Ekonometria. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem programu GRETL*, PWN, Warszawa.

- [10] Peters E. E.: *Teoria chaosu a rynki kapitałowe*. WIG Pres Warszawa 1997.
 [11] *Prognozowanie rynków finansowych*. Pod red. Ch. L. Dunisa. Dom Wydawniczy ABC Kraków 2001
 [12] Tarczyński W.: *Rynki kapitałowe. Metody ilościowe*. AW Placet Warszawa 1997.
 [13] Tarczyński W., Zwolankowski M.: *Inżynieria finansowa*. AW Placet Warszawa 1999.
 [14] Welfe A. (2003), *Ekonometria: metody i ich zastosowanie*, PWE, Warszawa.

EKONOMETRIA II (ECONOMETRICS II)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka, Statystyka, Ekonometria I

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	16	I	I	4
ćwiczenia	12	I	I	
laboratoria	12	I	I	

Prowadzący: prof. dr hab. Danuta Strahl, dr Elżbieta Sobczak, dr Małgorzata Markowska, dr Beata Bal-Domańska, dr Jacek Welc

tel. 0757538212, 0757538237, 0757538239, 0757538340; budynek i nr pok.: A32, A36, A38, A40

Treści programowe:

Modele regresji wielorakiej, ich estymacja i interpretacja. Ocena jakości modelu ekonometrycznego (dopasowanie modelu, testy normalności rozkładu elementu losowego: Hellwiga, Shapiro-Wilka, istotności ocen parametrów strukturalnych: *t*-Studenta, Fishera-Snedecora, sferyczności składnika losowego: autokorelacji składnika losowego Durбина-Watsona i *t*-Studenta, heteroskedastyczności składnika losowego Goldfelda i Quandta, White'a, stacjonarności składnika losowego *t*-Studenta, test nieliniowości). Dobór zmiennych do modelu (od ogółu do szczegółu, od szczegółu do ogółu). Porównanie jakości kilku modeli na podstawie kryterium informacyjnego Akaike AIC i Schwartza BIC oraz skorygowanego współczynnika determinacji). Transformacja liniowa. Analiza i interpretacja zjawisk na podstawie modeli nieliniowych (postać potęgowa, wykładnicza, wielomianowa, logistyczna). Zintegrowanie szeregów i kointegracja. Modelowanie zjawisk sezonowych. Modele wielorównaniowe o równaniach prostych, rekurencyjnych oraz łącznie współzależnych (2KMNK). Analiza mnożnikowa. Zmienne jakościowe w modelu regresji – zastosowanie i interpretacja. Modelowanie ekonometryczne z wykorzystaniem programu GRETL oraz pakietu Analiza Danych programu Excel.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia, laboratoria, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, opracowanie projektów laboratoryjnych

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: podstawy teoretyczne i metodologia weryfikacji modeli ekonometrycznych, znajomość zakresu wykorzystania i konsekwencji zastosowania wybranych modeli nieliniowych, podstawy i zasady opisu zjawisk ekonomicznych z wykorzystaniem modeli wielorównaniowych, podstawy teoretyczne modelowania szeregów czasowych, zasady ekonometrycznego opisu zjawisk jakościowych

umiejętności: wykorzystywania metod ekonometrycznych do charakterystyki prawidłowości ekonomicznych, konstruowanie oraz ocena liniowych i nieliniowych modeli opisujących zjawiska ekonomiczne, doboru zmiennych do modelu, wykorzystania arkusza kalkulacyjnego Excel oraz programu GRETL do szacowania i weryfikacji modeli ekonometrycznych, interpretowanie wyników analiz modelowych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia laboratoriów: projekt.

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna.

Forma zaliczenia wykładów: pisemna.

Warunki zaliczenia laboratoriów: ocena pozytywna uzyskana na podstawie wykonanych projektów.

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Warunki zaliczenia wykładów: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Strahl D., Sobczak E., Markowska M., Bal-Domańska B. (2004), *Modelowane ekonometryczne z Excelem. Materiały pomocnicze do laboratoriów z ekonometrii*, Wyd. AE, Wrocław.
- [2] Kufel T. (2007), *Ekonometria. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem programu GRETL*, PWN, Warszawa.
- [3] Maddala G.S. (2006), *Ekonometria*, WN PWN, Warszawa.
- [4] Charemza W.W., Deadman D.F. (1997), *Nowa ekonometria*, PWE, Warszawa.
- [5] Dziechciarz J. (red.) (2003), *Ekonometria. Metody, przykłady, zadania*, Wyd. AE, Wrocław.

- [6] Literatura uzupełniająca:
 [7] Borkowski B., Dudek H., Szczęsny W. (2003), *Ekonometria. Wybrane zagadnienia*, WN PWN, Warszawa.
 [8] Gajda J.B. (2004), *Ekonometria*, C.H. Beck, Warszawa.
 [9] Guzik B. (2008), *Podstawy ekonometrii*, Wyd. AE, Poznań.
 [10] Nowak E. (2006), *Zarys metod ekonometrii. Zbiór zadań*, WN PWN, Warszawa.
 [11] Osińska M. (red.) (2007), *Ekonometria współczesna*, Wydawnictwo „Dom Organizatora”, Toruń.
 [12] Welfe A. (2003), *Ekonometria: metody i ich zastosowanie*, PWE, Warszawa.
 [13] Welfe A. (red.) (2003), *Ekonometria. Zbiór zadań*, PWE, Warszawa.

EKONOMETRIA II (ECONOMETRICS II)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka, Ekonometria I, Statystyka opisowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	6	I	I	4
ćwiczenia	6	I	I	
laboratoria	6	I	I	

Prowadzący: prof. dr hab. Marek Walesiak, dr Zbigniew Panasiewicz

tel. 757538285, 757538279; budynek i nr pok.: B8, A84

Treści programowe

Regresja wieloraka – etapy modelowania ekonometrycznego.

Metody doboru zmiennych objaśniających do modelu regresji wielorakiej. Charakterystyka metod doboru zmiennych objaśniających. Dobór merytoryczny. Statystyczne metody doboru zmiennych objaśniających: metoda pojemności nośników informacji Hellwiga – modyfikacje Guzika i Walesiaka; metody wykorzystujące przy doborze zmiennych statystyczne kryteria wyboru między modelami regresji: kryterium Theila maksymalnego skorygowanego współczynnika determinacji, kryteria bazujące na minimalizacji średniokwadratowego błędu predykcji (Mallowsa, Hockinga, Amemiya), kryteria informacyjne Akaike (AIC) i bayesowskie Schwartz (BIC).

Metody wyboru postaci analitycznej modelu ekonometrycznego. Transformacja liniowa. Wybrane modele nieliniowe – zastosowania w badaniach ekonomicznych (potęgowa funkcja popytu, funkcja produkcji Cobb-Douglasa).

Klasyczny model regresji liniowej. Założenia klasycznego modelu regresji liniowej. Estymacja parametrów metodą najmniejszych kwadratów i metodą największej wiarygodności. Interpretacja parametrów strukturalnych modelu regresji liniowej. Ocena jakości modelu ekonometrycznego. Weryfikacja i diagnostyka modelu regresji liniowej.

Kointegracja. Pojęcie stacjonarności i niestacjonarności zmiennych. Szeregi zintegrowane i testowanie stopnia integracji. Modele regresji liniowej dla szeregów czasowych stacjonarnych. Modele regresji liniowej dla szeregów czasowych niestacjonarnych z kointegracją. Modele regresji liniowej dla szeregów czasowych niestacjonarnych bez kointegracji.

Modele wielorównaniowe (proste, rekurencyjne i o równaniach współzależnych). Podwójna metoda najmniejszych kwadratów. Modele wektorowo-autoregresyjne (VAR)

Modelowanie i prognozowanie zmiennych jakościowych (liniowy model prawdopodobieństwa, modele logitowe i probitowe, prognozy na podstawie modeli dwumianowych).

Zastosowanie oprogramowania **R** w modelowaniu ekonometrycznym. Interpretacja wyników modelowania ekonometrycznego.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia laboratoryjne, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, opracowanie projektów laboratoryjnych

Założenia i cele przedmiotu

wiedomości: podstawy teoretyczne i przykłady zastosowań modelowania ekonometrycznego w ekonomii

umiejętności: budowa oraz podejmowanie decyzji na podstawie modeli ekonometrycznych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej (ćwiczenia) oraz wykonanych projektów (laboratoria).

Literatura podstawowa

[1] Maddala G.S. (2006), *Ekonometria*, WN PWN, Warszawa.

[2] Charemza W.W., Deadman D.F. (1997), *Nowa ekonometria*, PWE, Warszawa.

- [3] Osińska M. (red.) (2007), *Ekonometria współczesna*, Wydawnictwo „Dom Organizatora”, Toruń.
 [4] Walesiak M., Gatnar E. (red.) (2009), *Statystyczna analiza danych z wykorzystaniem programu R*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
 [5] Dziechciarz J. (red.) (2003), *Ekonometria. Metody, przykłady, zadania*, Wyd. AE, Wrocław.
 [6] Nowak E. (2002), *Zarys metod ekonometrii. Zbiór zadań*, WN PWN, Warszawa.
 [7] Welfe A. (red.) (2003), *Ekonometria. Zbiór zadań*, PWE, Warszawa.
 [8] R Development Core Team (2011), *R: A language and environment for statistical computing*. R Foundation for Statistical Computing, Vienna, Austria. URL <http://www.R-project.org>.

Literatura uzupełniająca

- [1] Kufel T. (2011), *Ekonometria. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem programu GRETL*, PWN, Warszawa.
 [2] Osińska M. (2006), *Ekonometria finansowa*, PWE, Warszawa.
 [3] Welfe A. (2003), *Ekonometria*, PWE, Warszawa.
 [4] Borkowski B., Dudek H., Szczesny W. (2003), *Ekonometria. Wybrane zagadnienia*, WN PWN, Warszawa.
 [5] Gajda J.B. (2004), *Ekonometria*, C.H. Beck, Warszawa.
 [6] Walesiak M. (1987), *Zmodyfikowane kryterium doboru zmiennych objaśniających do liniowego modelu ekonometrycznego*, „Przegląd Statystyczny”, z. 1, s. 37-42.

EKONOMETRYCZNA ANALIZA REGIONALNA (ECONOMETRIC REGIONAL ANALYSIS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Makroekonomia I, Statystyka opisowa,

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
ćwiczenia	7/4	I	I	3/2
laboratoria	8/4	I	I	

Prowadzący: dr Jacek Welc

tel. 757538340; budynek i nr pok.: A40

Treści programowe:

Wprowadzenie do podstawowych metod statystycznych oraz ekonometrycznych użytecznych w analizie regionalnej.

Metody analizy jednej zmiennej w badaniach regionalnych – średnia arytmetyczna, średnia geometryczna, mediana, odchylenie standardowe, współczynnik zmienności, rozstęp.

Metody analizy wielu zmiennych – współczynnik korelacji liniowej, metoda regresji liniowej.

Przykłady zastosowań metod statystycznych i ekonometrycznych w badaniach regionalnych na przykładzie województw polskich – ocena zróżnicowania regionów w zakresie wahań koniunktury, analiza stabilności wzrostu gospodarczego oraz zbieżności tego wzrostu z innymi regionami.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia laboratoryjne, studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie podstawowych metod statystycznych i ekonometrycznych użytecznych w badaniach regionalnych

umiejętności: zastosowanie poznanych metod statystycznych i ekonometrycznych w analizach regionalnych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: rozwiązanie zadania analitycznego wymagającego wykorzystania poznanych metod analitycznych. Uzyskanie co najmniej 50% punktów.

Literatura podstawowa:

- [1] Ostasiewicz S., Rusnak Z., Siedlecka U.(2006), *Statystyka – elementy teorii i zadania*, Wydawnictwo AE, Wrocław.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Różkiewicz M. (2002), *Narzędzia statystyczne w analizach marketingowych*, C.H. Beck, Warszawa.

EKONOMIA MATEMATYCZNA (MATHEMATICAL ECONOMICS)

Kierunek/specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia/studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka, Mikroekonomia, Makroekonomia I

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/15	II/II	I/I	5/5
ćwiczenia	15/15	II/II	I/I	

Prowadzący: dr Michał Sosnowski

tel. 757538252, 757538251; budynek i nr pokoju: H314

Treści programowe:

Matematyczna teoria popytu. Wyprowadzenie i zastosowanie funkcji konsumpcji – model Cobba-Douglasa. Prognozowanie popytu i zachowań konsumenta, w szczególności aksjomat preferencji jawnych, matematyczne ujęcie ograniczenia budżetowego, preferencji i użyteczności, modele zachowań konsumentów, analiza cen progowych, równanie Słuckiego. Matematyczna teoria produkcji. Wyjaśnienie zagadnień związanych z funkcją produkcji i prognozowaniem podaży oraz zachowań producenta. Zastosowanie matematycznych modeli zachowań producenta, funkcji produkcji, funkcji kosztów, analizy optymalizacyjnej, rozwiązań brzegowych i w punktach nieciągłości. Równowaga rynkowa i równowaga przedsiębiorstwa – analiza z wykorzystaniem teorii gier. Analiza równowagi Nasha, dylemat więźnia, konkurencja oligopolistyczna, powiązanie teorii gier i funkcji podaży. Modele równowagi rynkowej. Krótko- i długookresowe strategie przedsiębiorstwa w teorii neoklasycznej. Równowaga ogólna Walrasa – współczesne wersje. Model egzo- i endogenicznego wzrostu gospodarczego. Modele wzrostu Marksa, Solowa, Mundella-Fleminga, Lucasa. Reguły akumulacji czynników wzrostu w ujęciu matematycznym. Długookresowa równowaga wzrostu. Modelowanie ryzyka i niepewności w działalności gospodarczej. Modele alokacji zasobów przy uwzględnieniu czasu i ryzyka.

Metody dydaktyczne: wykład, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, ćwiczenia – rozwiązywanie zadań.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: postacie i zastosowania różnych funkcji konsumpcji i produkcji, zagadnienia związane z optymalizacją produkcji i minimalizacją kosztów, procedury rozwiązań dla różnych postaci funkcji produkcji, definicja i interpretacja aksjomatu preferencji jawnych, podstawowe modele równowagi i wzrostu; pojęcie ryzyka i jego wpływ na rachunki opłacalności oraz alokację środków w czasie i pomiędzy różne zastosowania.

umiejętności: formułowania problemów ekonomicznych w języku matematycznym i ich rozwiązywania; rozumienia współzależności opisywanych za pomocą kwantyfikowalnych zmiennych mikro- i makroekonomicznych; rozumienia aksjomatycznych teorii ekonomii; stosowania metod matematycznych w ekonomii.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie testu (zestawu zadań) – uzyskanie co najmniej 50% punktów z zestawu zawierającego 2 zadania do samodzielnego rozwiązania.

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie testu (zestawu zadań) – uzyskanie co najmniej 50% punktów z zestawu zawierającego 2-3 zadania.

Literatura podstawowa:

- [1] H.R. Varian (2002), *Mikroekonomia. Kurs średni*, PWN, Warszawa .
- [2] Więznowski (2007), M. Sosnowski, P. Szlachetka, *Analiza i optymalizacja procesów produkcyjnych i usług. Wybrane zagadnienia ekonomii matematycznej i menedżerskiej*, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław.
- [3] W. Panek (1995 i 1997), *Ekonomia matematyczna. T. I Statyka, T. II Dynamika*, Wyd. AE w Poznaniu, Poznań .
- [4] E. Panek (2001), *Podstawy ekonomii matematycznej. Materiały do ćwiczeń*, Wyd. AE w Poznaniu, Poznań.
- [5] P. Kaczorowski, R. Piwowski, P. Krajewski, M. Mackiewicz (2009), *Podstawy ekonomii matematycznej*, PWE, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] A.C. Chiang (1994), *Podstawy ekonomii matematycznej*, PWE, Warszawa.
- [2] D. Romer (2000), *Makroekonomia dla zaawansowanych*, PWN, Warszawa.
- [3] Blajer-Gołębiewska, L. Czerwonka, E. Pankau, M. Zielenkiewicz (2006), *Ekonomia matematyczna w zadaniach*, Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk.
- [4] T. Tokarski (2008), *Matematyczne modele przedsiębiorstwa*, Wyd. UJ, Kraków.
- [5] T. Tokarski (2008), *Efekty skali a wzrost gospodarczy*, Wyd. UJ, Kraków.

EKONOMIA MENEDŻERSKA (MANAGERIAL ECONOMICS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Makroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/15	II/II	III/III	7/9
ćwiczenia	15/15			

Prowadzący: dr hab. prof. UE Waldemar Tyc, dr Elżbieta Pohulak-Żołędowska, dr Małgorzata Gasz, dr Sławomir Czetwertyński

tel. 757538344, 757538311; budynek i nr pok.: H205, H206,

Treści programowe:

Metody i narzędzia analizy mikroekonomicznej wspomagające podstawowe decyzje menedżerskie. Podejmowanie optymalnych decyzji na podstawie analizy marginalnej. Próg rentowności przedsiębiorstwa. Warunek maksymalizacji zysku. Analiza wrażliwości rozwiązania optymalnego. Zasady podejmowania decyzji w przedsiębiorstwie.

Przedsiębiorstwo jako podmiot gry rynkowej. Cele funkcjonowania przedsiębiorstw. Ekonomiczne teorie przedsiębiorstw.

Funkcje popytu i podaży przedsiębiorstwa. Elastyczność popytu. Modelowanie i prognozowanie rynku.

Prognozowanie popytu i podaży w przedsiębiorstwie. Specjalne praktyki cenowe. Optymalna polityka cenowa. Reguły wyznaczania cen. Zasada optymalnego narzutu na koszty. Czysty problem sprzedaży. Strategie dyskryminacji cenowej.

Decyzje produkcyjne i cenowe na rynku konkurencyjnym i monopolistycznym. Funkcje produkcji. Mierniki efektywności wykorzystania czynników produkcji. Prawo malejących przychodów. Analiza kosztów i korzyści skali. Krzywa jednakowego produktu. Minimalizacja kosztów produkcji – wybór optymalnej techniki produkcji. Model konkurencji doskonałej. Równowaga przedsiębiorstwa działającego w warunkach konkurencji doskonałej. Efektywność rynku. Monopol. Działalność karteli. Oligopol. Konkurencja ilościowa. Konkurencja cenowa. Złamana krzywa popytu. Konkurencja monopolistyczna. Decyzje przedsiębiorstwa w warunkach niepewności. Strategie konkurencji a teoria gier. Strategia wojen cenowych jako odpowiednik „dylematu więźnia”. Strategie dominujące a równowaga Nasha. Gra o udział w rynku jako przykład gry o sumie zerowej. Gry o charakterze sekwencyjnym. Strategie odstraszenia od wejścia na rynek. Strategie mieszane. Równowaga Nasha dla strategii czystych i mieszanych.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie teorii ekonomii menadżerskiej oraz narzędzi analizy ekonomicznej,

umiejętności: stosowania narzędzi analizy ekonomicznej w procesie podejmowania decyzji menedżerskich – zwłaszcza w określaniu działalności przedsiębiorstwa – oraz wyznaczania ex post i ex ante podaży i popytu na produkty przedsiębiorstwa; uwzględniania ryzyka w decyzjach kierowniczych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

[1] Samuelson W. F., Marks S. G., Ekonomia Menedżerska, PWE 2008

Literatura uzupełniająca:

[1] Piocha S., Gabryszak R., Ekonomia menedżerska dla MSP. W teorii i praktyce. DIFIN 2007

[2] Begg D, Fischer S, Dornbusch R, Mikroekonomia, Wyd. PWE Warszawa 2007 r.

[3] Milewski R (red), Podstawy Ekonomii, Wyd. PWN Warszawa 2007 r.

[4] Samuelson P. Ekonomia, Wyd. PWN 2004 r.

— ✧ —

EKONOMIA MIĘDZYNARODOWA (INTERNATIONAL ECONOMICS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Makroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	30/30	I/I	I/I	4/5

Prowadzący: dr Elżbieta Pohulak-Żołądowska
tel. 757538344, budynek H nr pok.: 204

Treści programowe:

Podstawy funkcjonowania rynków międzynarodowych: rodzaje rynków międzynarodowych, specjalizacja międzynarodowa, struktury rynkowe i konkurencja, struktura geograficzna wymiany, konkurencyjność międzynarodowa, dobra handlowe i niehandlowe.

Standardowy model handlu międzynarodowego – ujęcie podażowe: możliwości produkcyjne, koszty absolutne i komparatywne, koszt alternatywny, korzyści z handlu, handel międzynarodowy – ujęcie popytowe i popytowo-podażowe, równowaga międzynarodowa (model równowagi cząstkowej i ogólnej).

Nowe teorie handlu międzynarodowego: uwarunkowania wymiany według nowej teorii handlu, handel wewnątrzgałęziowy, modele technologiczne. Teoria handlu a nowa geografia ekonomiczna. Dyfuzja technologii w skali międzynarodowej.

Międzynarodowe przepływy czynników produkcji: neoklasyczne modele transferu kapitału i pracy, rynek kapitałowy i inwestycje portfelowe, międzynarodowa migracja pracowników,

Handel a rozwój gospodarczy: makroekonomiczne podstawy gospodarki otwartej, współzależność handlowa w dobie globalizacji. Rola handlu i inwestycji zagranicznych w rozwoju gospodarczym.

Bilans płatniczy, metody wyrównywania deficytu płatniczego. Kurs walutowy a inflacja – efekt Balassy-Samuelsona. Międzynarodowe rynki finansowe. Zadłużenie międzynarodowe. Kryzysy finansowe – źródła i efekty.

Globalizacja i regionalizacja we współczesnej gospodarce światowej. Motywy, przejawy i skutki regionalnej integracji gospodarczej.

Metody dydaktyczne: Wykład – omówienie problematyki ekonomii międzynarodowej, studium przypadków.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: rozumienie rodzajów i znaczenia międzynarodowych transakcji gospodarczych.

umiejętności: wykorzystanie koncepcji teoretycznych do rozumienia rynku międzynarodowego i gospodarki światowej.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna po uzyskaniu co najmniej 50% i więcej ilości punktów.

Literatura podstawowa:

[1] Krugman R. P., Obstfeld M., *Ekonomia międzynarodowa T. 1, 2* Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.

[2] Rynarzewski T., Zielińska-Głębocka A., *Międzynarodowe stosunki gospodarcze. Teoria wymiany i handlu międzynarodowego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.

[3] Budnikowski A. *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, PWE, 2001

Literatura uzupełniająca:

[1] Stiglitz J. E., Charlton A., *Fair Trade – szansa dla wszystkich*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.

[2] Rymarczyk J., *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, PWE, Warszawa 2005.

[3] Miklaszewski S. (red.), *Międzynarodowe stosunki gospodarcze u progu XXI w.*, Difin, Warszawa 2006.

EKONOMIA PORÓWNAWCZA (COMPARATIVE ECONOMICS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Analiza ekonomiczna

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Makroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	8	I	I	2
ćwiczenia	7	I	I	

Prowadzący: dr Grażyna Węgrzyn

tel. 757538252, 0757538253; budynek i nr pok.: H 310

Treści programowe:

Systemy ekonomiczne jako przedmiot ekonomii porównawczej. Podstawowe kryteria wyróżniania systemów ekonomicznych. Formy własności i rodzaje mechanizmów ekonomicznych. Historyczny proces ewolucji i transformacji systemów ekonomicznych. Modelowe ujęcie systemów. Mieszany charakter systemów. Klasyfikacja systemów ekonomicznych. Wybrane modele teoretyczne: ortodoksyjny model gospodarki kapitalistycznej, gospodarka centralnie planowana. Kapitalizm w praktyce – system amerykański. Analiza porównawcza wybranych przypadków: Szwecja, społeczna gospodarka rynkowa Niemiec, sterowana

gospodarka rynkowa Japonii, Chiny. Społeczeństwo zorganizowane religijnie: gospodarki państw muzułmańskich. Analiza porównawcza wybranych gospodarek – efektywność poszczególnych systemów.

Metody dydaktyczne: wykład, prezentacje multimedialne, samodzielna analiza i porównanie wybranych systemów ekonomicznych,

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: podstawy teoretyczne założeń modelowych systemów ekonomicznych oraz znajomość cech współczesnych systemów ekonomicznych;

umiejętności: rozumienie historycznych uwarunkowań kształtowania się różnych systemów ekonomicznych, ocena i porównanie istniejących współcześnie systemów ekonomicznych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie samodzielnie przygotowanej pracy przedstawionej w formie prezentacji multimedialnej.

Literatura podstawowa:

[1] Kowalik T., Systemy gospodarcze, efekty i defekty zmian ustrojowych, Fundacja innowacja, Warszawa 2005.

[2] Kozłowski S.G., Systemy ekonomiczne, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2005.

[3] Kozłowski S.G., Ameryka współczesna. Pejzaż polityczny i społeczno-gospodarczy, Wydawnictwo UMCS Lublin, 2008.

[4] Albert M., Kapitalizm kontra kapitalizm, Wydawnictwo „Znak”, Kraków 1994.

Literatura uzupełniająca:

[1] Kołodko G., Od szoku do terapii. Ekonomia i polityka transformacji, Poltex, Warszawa 1999,

[2] Gaibraith J.K., Gospodarka niewinnego oszustwa. Prawda naszych czasów, MT Biznes, Warszawa 2005.

[3] Kowalik T., Współczesne systemy ekonomiczne. Powstanie, ewolucja, kryzys, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania, Warszawa 2000.

— ✧ —

EKONOMIA SEKTORA PUBLICZNEGO (PUBLIC SECTOR ECONOMICS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Makroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10/6	IV/IV	II/II	4/5
ćwiczenia	15/6			

Prowadzący: prof. dr hab. Andrzej Matysiak, dr Sławomir Czetwertyński

tel. 757538311; budynek i nr pok.: H205

Treści programowe:

Koncepcja zawodności rynku. Teoremat Coase’a. Niewidzialna ręka. Dobra publiczne. Dobra wspólne. Dobra klubowe i lokalne. Państwo jako dobro publiczne. Dobra mieszane. Pojęcie i granice sektora publicznego. Regulacja administracyjno-prawna. Stosunki własnościowe w sektorze publicznym. Konkurencja i efektywność sektora publicznego. Partnerstwo publiczno-prywatne. Społeczeństwo obywatelskie. Samorząd zawodowy i gospodarczy. Metody finansowania dóbr publicznych. Publiczne finansowanie dóbr mieszanych. Sektor non profit. Problem – gapowicze w produkcji dóbr publicznych. Metody reglamentacji dóbr publicznych. Wybór publiczny. Agregowanie preferencji. Paradoks głosowania. Twierdzenie Arrowa o niemożności. Paradoks liberalizmu Sena. Systemy wyborcze i demokracja reprezentacyjna. Teoria wyboru społecznego. Koncepcje sprawiedliwości. Utylitaryzm. Koncepcje sprawiedliwości Johna Rawlsa i Roberta Nozicka. Grupy specjalnych interesów. Model Olsona. Koncepcja grup interesów Gary’ego Beckera. Ekonomiczna teoria regulacji. Grupy nacisku a partie. Źródła nieefektywności w sektorze publicznym: miękkie ograniczenia budżetowe, brak konkurencji, biurokracja i korupcja. Problem mocodawcy i pełnomocnika. Pogoń za rentą. Normatywne podstawy systemu podatkowego: efektywność ekonomiczna, elastyczność, sprawiedliwość, przejrzystość.

Metody dydaktyczne: wykład, studium przypadków, eseje opracowywane przez studentów na wskazane tematy

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie metodologii ekonomii i teorii ekonomii;

umiejętności: stworzenie podstaw do ekonomicznego myślenia i racjonalnego działania.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] M. Brol (red.), Zarys ekonomii sektora publicznego. Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2010.
 [2] J.E. Stiglitz, Ekonomia sektora publicznego, Wyd. Naukowe PWN Warszawa 2004.

Literatura uzupełniająca:

- [1] B. Klimczak (red.), Samorząd gospodarczy i zawodowy w procesie powstawania ładu rynkowego w Polsce, Wyd. AE, Wrocław 2001.
 [2] J.P. Gunnig, Zrozumieć demokrację, Wyższa Szkoła Bankowości, Finansów i Zarządzania im. prof. R. Kudlińskiego, Warszawa 2001.
 [3] Red. J. Wilkin, Teoria wyboru publicznego. Wstęp do ekonomicznej analizy polityki i funkcjonowania sfery publicznej, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2005.
 [4] Red. J. Kleer, Sektor publiczny w Polsce i na świecie, CeDeWu.PL Wydawnictwa Fachowe, Warszawa 2005.
 [5] Susan Rose-Ackerman, Korupcja i rządy, Fundacja im. S. Batorego Batorego, Wyd. SIC, Warszawa 2001.
 [6] G. Lisowski, Elementy teorii wyboru społecznego. Wprowadzenie i wybór tekstów, Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2001.

FINANSE BEHAWIORALNE (BEHAVIORAL FINANCE)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rynek kapitałowy i finansowy

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/7	III/III	II/II	1/2

Prowadzący: dr Magdalena Swacha-Lech

tel. 757538384, budynek i nr pok.: A83

Treści programowe:

Miejsce finansów behawioralnych w teorii finansów. Pojęcie finansów behawioralnych. Zagadnienie efektywności rynku wraz ze wskazaniem jej form (efektywność słaba, średnia i mocna). Problem odstępstw od efektywności rynków kapitałowych (anomalie). Dodatkowo krótkoterminowe autokorelacje między stopami zwrotu. Ujemne średnioterminowe autokorelacje między stopami zwrotu. Efekt stycznia. Efekt końca tygodnia. Efekt wielkości firmy. Paradoks zamkniętych funduszy inwestycyjnych. Efekt konsekwentnego wyboru akcji spadkowych. Uproszczenia w myśleniu jednostek (heurystyki). Inklinacje w sferze poznawczej inwestorów – nadmierna pewność własnej wiedzy i umiejętności, nadmierny optymizm, złudzenie kontroli, pułapka potwierdzania, efekt myślenia wstecznego, heurystyka dostępności, heurystyka zakotwiczenia, heurystyka afektu, podstawowy błąd atrybucji, konserwatyzm. Inklinacje w sferze motywacyjnej - awersja do strat, efekt dyspozycji, efekt utopionych kosztów, krótkowzroczne unikanie strat, księgowanie mentalne, efekt „na koszt firmy”, „ukąszenie węża”, potrzeba wyrównywania strat. Behawioralne modele rynku finansowego.

Metody dydaktyczne: wykład, studium przypadków.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zapoznanie się z istotą nowego podejścia do finansów, jakie oferują finanse behawioralne, poznanie zagadnienia efektywności rynków kapitałowych wraz z wyróżnieniem jej form, zapoznanie się z problematyką anomalii na rynkach kapitałowych oraz uproszczeń stosowanych w myśleniu inwestorów giełdowych (inklinacje w sferze poznawczej i motywacyjnej).

umiejętności: praktyczne umiejętności w zakresie rozpoznawania poszczególnych anomalii rynków kapitałowych oraz uproszczeń występujących w myśleniu inwestorów giełdowych. Umiejętność unikania pułapek psychologicznych, w jakie mogą wpaść inwestorzy giełdowi oraz umiejętność rzetelnej oceny zachowań inwestorów giełdowych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Zielonka P. (2008), *Behawioralne aspekty inwestowania na rynku papierów wartościowych*, CeDeWu, Warszawa.
 [2] Szyszka A. (2009), *Finanse behawioralne: nowe podejście do inwestowania na rynku kapitałowym*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań.
 [3] Tyszka T. (2010), *Decyzje: perspektywa psychologiczna i ekonomiczna*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

[1] Czerwonka M., Gorlewski B. (2008), *Finanse behawioralne. Zachowania inwestorów i rynku*, Warszawa.

FINANSE MENEDŻERSKIE (FINANCES OF MANAGER)

Kierunek/Specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia,

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	14/6	I	I	2/2
ćwiczenia	6/-	I	I	
laboratoria	9/6	I	I	

Prowadzący: dr Andrzej Koza, mgr Damian Kubiak

tel. 0757538255, budynek i nr pok.: A99

Treści programowe:

Podstawowe obszary i cele zarządzania finansami firm. Uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne decyzji menedżera. Ryzyko w działalności przedsiębiorstwa: ryzyko gospodarcze (wytwórcy) i ryzyko finansowe.

Przesłanki wyboru źródeł finansowania działalności firmy - ocena zdolności kredytowej firmy, ocena ryzyka kontrahenta oraz strategię finansowania działalności firmy, ryzyko finansowe a dźwignia finansowa. Zastosowanie dźwigni operacyjnej, finansowej i połączonej w zarządzaniu firmą.

Planowanie finansowe: preliminarz obrotów gotówkowych, analiza prognozy zysku, wykorzystanie dźwigni przy planowaniu zysku,

Podstawy autooceny sytuacji finansowej firmy. Narzędzia analityczne stosowane w zarządzaniu finansami firmy, wskaźnikowa ocena sytuacji finansowej, metody oceny projektów gospodarczych, zasady uwzględniania inflacji w analizie finansowej.

Metody dydaktyczne: studium przypadków, zadania do samodzielnego rozwiązania.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie podstawowych problemów zarządzania firmą przez współczesnego menedżera oraz możliwość wykorzystania dostępnych narzędzi w ich rozwiązywaniu;

umiejętności: przeprowadzanie w sposób samodzielny analizy i diagnozy sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, sporządzanie raportów analitycznych i projekcji finansowych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Literatura podstawowa:

[1] red. Szyszko L., Szczepański J, *Finanse przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa 2007

[2] Bień W., *Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa*, Difin, Warszawa 2005.

[3] Hawawini G., Viallet C., *Finanse menedżerskie*, PWE, Warszawa 2007.

[4] Brigham E.F., Gapenski L.C., *Zarządzanie finansami*, PWE, Warszawa 2000.

Literatura uzupełniająca:

[1] M. Sierpińska, T. Jachna *Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych*, PWN, Warszawa 2004

[2] Tuczko J., *Zrozumieć finanse firmy, Wydanie II*, Difin, Warszawa 2002.

[3] Bednarski L., Borowiecki R., Duraj J., Kurtys E., Waśniewski T., Wersty B., *Analiza ekonomiczna przedsiębiorstwa*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław 2001.

FINANSE MIĘDZYNARODOWE (INTERNATIONAL FINANCE)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: brak

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	4 / 6	II	I	1/1
ćwiczenia	11/ 6	II	I	

Prowadzący: dr Małgorzata Solarz

tel. 757538261; budynek i nr pok.: A99

Treści programowe:

Pojęcie i przesłanki rozwoju finansów międzynarodowych. Koncentracja, globalizacja, terroryzm i internalizacja międzynarodowych rynków finansowych. Liberalizacja przepływów kapitałowych a międzynarodowe kryzysy finansowe. Geneza, cele i zasady działania współczesnych międzynarodowych i regionalnych instytucji finansowych oraz ich rola w stabilizowaniu światowego systemu finansowego.

Międzynarodowe systemy walutowe - ich pojęcie, ewolucja, podmioty, przedmioty, cele i zadania. Wymienialność walut i znaczenie międzynarodowe poszczególnych walut i jednostek rozrachunkowych, w tym wspólny pieniądz europejski - euro i jego rola w integracji walutowej państw Unii Europejskiej.

Bankowość międzynarodowa. Zjawisko umiędzynarodowienia działalności bankowej i podejmowane inicjatywy na rzecz stabilności finansowej na świecie. Kierunki ewolucji, mocne i słabe strony systemów bankowych m.in. w Wielkiej Brytanii, Stanach Zjednoczonych, Szwajcarii, Rosji czy krajach Islamu.

Kursy walutowe i rynek walutowy. Systemy kursów walutowych i parametry determinujące wybór reżimu kursowego. Czynniki kształtujące kursy walutowe oraz ekonomiczne skutki ich zmian. Pojęcie i mechanizm rynku walutowego, rodzaje transakcji na międzynarodowym rynku walutowym. Istota ryzyka walutowego i wybrane wewnętrzne i zewnętrzne techniki zabezpieczeń przed nim, jak np. klauzule waloryzacyjne, netting, operacje kredytowe, wykorzystanie kursów terminowych oraz opcji walutowych.

Podstawowe zasady obrotu dewizowego w Polsce. Systemy i środki rozliczeń międzynarodowych. Rozliczenia bezdewizowe – offset, barter, clearing oraz rozliczenia dewizowe w handlu zagranicznym. Uwarunkowanie i nieuwarunkowane sposoby zapłaty oraz gwarancje kontraktowe w rozliczeniach zagranicznych. Finansowanie krótko- i długoterminowych operacji zagranicznych przedsiębiorstw oraz ich inwestycje międzynarodowe.

Metody dydaktyczne: wykład, zadania do samodzielnego rozwiązania.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie metodologii i zasad funkcjonowania: współczesnego międzynarodowego systemu walutowego, międzynarodowych rynków finansowych oraz systemów międzynarodowych rozliczeń;

umiejętności: wykorzystanie aparatu pojęciowego nowej ekonomii instytucjonalnej do wyjaśnienia międzynarodowych stosunków finansowych, efektywne rozwiązywanie wybranych problemów zarządzania finansami międzynarodowymi w przedsiębiorstwie.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

[1] Bernas B. (2006), *Finanse międzynarodowe*, Wyd. PWN, Warszawa.

[2] Gostomski E. (2010), *Bankowość międzynarodowa*, Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk.

[3] Kosztowiak A., Misztal P., Pszczółka I., Szelągowska A. (2009), *Finanse i rozliczenia międzynarodowe*, Wyd. C. H. Beck, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

[1] Bilski J. (2006), *Międzynarodowy system walutowy: kierunki ewolucji*, PWE, Warszawa.

[2] Chrabonszczewska E. (2006), *Międzynarodowe organizacje finansowe*, SGH, Warszawa.

[3] Najlepszy E. (2006), *Zarządzanie finansami międzynarodowymi*, PWE, Warszawa.

[4] Solarz J.K. (2001), *Międzynarodowy system finansowy*, Biblioteka Menedżera i Bankowca, Warszawa.

[5] Zabielski K. (2002), *Finanse międzynarodowe*, PWN, Warszawa.

**FORMY ZATRUDNIENIA – ASPEKT PRAWNY I EKONOMICZNY
(FORMS OF EMPLOYMENT – LEGAL AND ECONOMIC ASPECTS)**

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia/ studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Makroekonomia, Prawo gospodarcze, Finanse publiczne.

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
Wykład	15 / 8	4/4	II/II	1/1

Prowadzący: dr Magdalena Rękas

tel. 75/ 75 38 370 budynek i nr pok.: H – 309

Program przedmiotu:

Zatrudnienie – pojęcie i modele zatrudnienia. Praca w zmieniającej się gospodarce. Przyczyny powstania i rozwoju nietypowych form zatrudnienia. Klasyfikacja form zatrudnienia. Podstawowe cechy, wady i zalety tradycyjnych i nietypowych form zatrudnienia.

Uwarunkowania prawne form zatrudnienia. Charakterystyka form zatrudnienia – umowa o pracę, umowy terminowa, umowy w niepełnym wymiarze czasu pracy, leasing pracowniczy, praca tymczasowa, umowy

cywilnoprawne (umowa zlecenia, umowa o dzieło, umowa agencyjna, kontrakt menadżerski), samozatrudnienie, praca nakładcza, telepraca, pozostałe elastyczne formy zatrudnienia np. *job-sharing*, *work-sharing*, *job-rotation*. Elastyczny czas pracy.

Elastyczność i ekonomiczność form zatrudnienia. Składniki i struktura kosztów pracy. Obciążenia związane ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w zależności od formy zatrudnienia. Obciążenia podatkowe a forma zatrudnienia. Pozostałe elementy kosztotwórcze a formy zatrudnienia.

Model *flexicurity* a rynek pracy w XXI wieku. Zabezpieczenie socjalne a forma zatrudnienia.

Dyskryminacja na rynku pracy. Programy Praca-Życie a rynek pracy. Polityka „przyjazna rodzinie” a rynek pracy.

Migracje a rynek pracy. Europejski rynek pracy. Swoboda przepływu osób w UE. Prawo unijne dotyczące osób świadczących pracę. Uznawanie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych w UE. Podejmowanie pracy w krajach unijnych. Analiza porównawcza warunków podejmowania i świadczenia pracy w wybranych krajach UE.

Metody dydaktyczne zajęć: wykład interaktywny, prezentacje multimedialne, analiza porównawcza, esej (osoby studiujące wg indywidualnego toku studiów lub indywidualnej organizacji zajęć).

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: przygotowanie merytoryczne z zakresu form zatrudnienia, ich regulacji prawnych, podatkowych oraz ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych.

umiejętności: ocena prawna i ekonomiczna form zatrudnienia, praktyczne wykorzystanie zdobytej wiedzy.

Formy i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia wykładu: pisemna.

Warunki zaliczenia wykładu: ocena pozytywna na podstawie testu lub eseju.

Liczba godzin zajęć, która jest podstawą niezaliczenia zajęć: 8h i więcej studia stacjonarne, 5h i więcej studia niestacjonarne.

Literatura podstawowa:

- [1] Kowalska A., Szafran A., Czeredys-Wójtowicz M., Kowalski A. (2009), *Szczególne formy zatrudnienia. Skutki prawne, podatkowe i ubezpieczeniowe w 2009 roku*, DIFIN, Warszawa.
- [2] Balcerzak Adam P. (2009) , *Polski rynek pracy w warunkach integracji*, Wyd. A. Marszałek, Toruń.
- [3] Bąk E. (2006) , *Elastyczne formy zatrudnienia*, C. H. Beck, Warszawa.
- [4] Wach K. (2007), *Europejski rynek pracy*, Oficyna a Wolters Kluwes Business, Kraków.
- [5] Ustawy: Kodeks Pracy, Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych, Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Carnoy M. (2000), *Utrwalanie nowej gospodarki. Praca, Rodzina i Społeczność w Wieku Informacji*, Harvard University Press, Cambridge – Massachusetts - Londyn 2000.
- [2] Horodeński R.C, Sadowska-Snarska C. (2009), *Gospodarowanie zasobami pracy na początku XXI wieku*, Wyd. IPSS i Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Białystok-Warszawa.
- [3] Furmańska-Maruszak (2008), *Koszty pracy a zatrudnienie. Współczesne koncepcje a rzeczywistość*, Dom Organizatora, Toruń.
- [4] Nahotko S. (2005), *Zarządzanie kosztami pracy w przedsiębiorstwie działającym w otoczeniu bezrobocia*, Scientific Publishing Group, Gdańsk.

GOSPODARKA SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (ECONOMY OF LOCAL AUTHORITIES)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia/ studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Administracja publiczna

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	30/15	II/II	I/I	5/4
ćwiczenia	15/10	II/II	I/I	

Prowadzący: dr Marian Maciejuk/dr Marek Obrębalski

tel. 757538237/757538238; budynek i nr pok.: A37/38

Treści programowe:

Przedmiot ma na celu zapoznanie słuchaczy z następującymi zagadnieniami:

Mienie komunalne jako podstawa działalności gospodarczej;

Sposoby nabycia mienia komunalnego;

Struktura rodzajowa mienia komunalnego;

Formy organizacyjno-prawne zarządzania mieniem komunalnym;

Gospodarka samorządu w oparciu o elementy infrastruktury technicznej;
Gospodarka komunalnymi zasobami mieszkaniowymi;
Gospodarka samorządu w oparciu o elementy infrastruktury społecznej;
Gospodarka samorządu w zakresie ochrony środowiska i zasobów naturalnych.

Na ćwiczeniach słuchacze rozwiązują pod kierunkiem prowadzącego wybrane konkretne przykłady z zakresu poszczególnych elementów prowadzonych zadań gospodarczych przez samorząd terytorialny, np. w zakresie zaopatrzenia w wodę, drogownictwa, opieki społecznej, oświaty itp.

Metody dydaktyczne: wykład, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, studium przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zakres wiedzy teoretycznej i podstaw prawnych prowadzenia działalności gospodarczej przez samorząd terytorialny

umiejętności: analiza zjawisk gospodarczych zachodzących w jednostkach samorządu terytorialnego

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna, projekt praktyczny

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie aktywności i pracy pisemnej

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie odpowiedzi na zadane pytania na co najmniej 50% punktów

Literatura podstawowa:

- [1] Kańduła S., Przybylska J. (2008), *Organizacja działalności gospodarczej samorządu terytorialnego w Polsce*. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań
- [2] Miszczuk A., Miszczuk M., Żuk K. (2007), *Gospodarka samorządu terytorialnego*. PWN, Warszawa
- [3] Jagoda J., Łobos-Kotowska D., Stańko M.(2008), *Gospodarka mieniem komunalnym*, Wydawnictwo LexisNexis, Warszawa
- [4] Jerzmanowski Z., Ciszewski Ł. (2006), *ABC zarządzania mieniem komunalnym*. Wydawnictwo Business Expres Z. Jerzmanowski Sp. j., Poznań.
- [5] Zalewski A. (red.) (2005), *Nowe zarządzanie publiczne w polskim samorządzie terytorialnym*, SGH, Warszawa.
- [6] Zysnarski J. (2007), *Partnerstwo publiczno-prywatne w sferze usług komunalnych*. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr Sp. z o.o., Gdańska.

— ✧ —

GOSPODAROWANIE KAPITAŁEM LUDZKIM (HUMAN CAPITAL MANAGEMENT)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Zarządzanie

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/15	IV/IV	II/ II	7/ 8
ćwiczenia	15/15	IV/IV	II/ II	

Prowadzący: prof. UE dr hab. Mieczysław Morawski, dr Agnieszka Sokołowska, dr Maja Prudzienica
tel. 757538211,757538302, 757538303; budynek i nr pok.: H15, H6, H7

Treści programowe:

Ewolucja koncepcji kapitału ludzkiego w kontekście przejawów gospodarki opartej na wiedzy. Koncepcje i analizy kapitału ludzkiego na różnych poziomach agregacji (wymiar mega-, makro-, mezo-, mikro-). Istota i znaczenie kapitału ludzkiego w globalnej gospodarce. Mobilność kapitału ludzkiego. Międzynarodowe przepływy kapitału ludzkiego. Europejska strategia zatrudnienia. Programy wsparcia kapitału ludzkiego w Unii Europejskiej. Kapitał ludzki jako dobro narodowe. Prywatne i publiczne inwestycje w kapitał ludzki. Kapitał ludzki a polityka rynku pracy, polityka edukacyjna i kształceniowa. Kapitał ludzki regionu. Kapitał ludzki jako czynnik konkurencyjności przedsiębiorstwa. Gospodarowanie kapitałem ludzkim a formy i wielkość organizacji. Elementy procesu gospodarowania kapitałem ludzkim w organizacji. Identyfikacja elementów kapitału ludzkiego w organizacji. Dobór wskaźników pomiaru i wyceny kapitału ludzkiego. Wartość kapitału ludzkiego dla pracodawcy. Koncepcje, metody i techniki efektywnego wykorzystania i rozwoju kapitału ludzkiego w organizacji. Przegląd oraz przykłady implementacji modeli gospodarowania kapitałem ludzkim w wybranych organizacjach.

Metody dydaktyczne: wykład oparty o studia literatury przedmiotu; ćwiczenia: projekty, studium przypadków, zajęcia interaktywne, praca w zespołach.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: przygotowanie merytoryczne z zakresu istoty, koncepcji, metod, przebiegu i uwarunkowań procesu gospodarowania kapitałem ludzkim na różnych poziomach agregacji (gospodarki globalnej, narodowej, regionalnej, przedsiębiorstwa). Poznanie stosowanych praktycznych rozwiązań gospodarowania kapitałem ludzkim w różnych formach organizacji.

umiejętności: dostrzegania znaczenia kapitału ludzkiego w kształtowaniu procesów gospodarczych, myślenia systemowego, podejmowania racjonalnych decyzji związanych z pozyskaniem i wykorzystaniem kapitału ludzkiego oraz praktycznego stosowania modeli gospodarowania kapitałem ludzkim (w tym metod identyfikacji, pomiaru oraz wykorzystania i rozwoju).

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemno-ustna.

Forma zaliczenia wykładów: pisemna.

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pisemnej i ustnej prezentacji projektu, pracy pisemnej oraz aktywności na zajęciach.

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Fitz-enz J. (2001), *Rentowność inwestycji w kapitał ludzki*, Oficyna Ekonomiczna, Dom Wydawniczy ABC, Kraków.
- [2] Kozuch B. (red.) (2000), *Kształtowanie kapitału ludzkiego firmy*, Wyd. Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok.
- [3] Ludwiczynski A., Stobińska K. (red.) (2001), *Zarządzanie strategiczne kapitałem ludzkim*, Poltex, Warszawa.
- [4] Pocztownski A. (2005), *Praca i zarządzanie kapitałem ludzkim w perspektywie europejskiej*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków.
- [5] Literatura uzupełniająca:
- [6] Becker B. E. (i in.) (2002), *Karta wyników kapitału ludzkiego*, Oficyna Ekonomiczna, Dom Wydawniczy ABC, Kraków.
- [7] Dobija M. (2002), *Kapitał ludzki i intelektualny w aspekcie teorii rachunkowości*, Przegląd Organizacji nr 1.

HISTORIA MYŚLI EKONOMICZNEJ (HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia, studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Makroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	30/30	II	I/I	5/6

Prowadzący: dr Grażyna Węgrzyn

tel. 757538252, 757538253; budynek i nr pok.: H 310

Treści programowe:

Powstanie ekonomii jako samodzielnej nauki i periodyzacja rozwoju myśli ekonomicznej. Myśl ekonomiczna starożytności i średniowiecza. Przedklasyczna myśl ekonomiczna. Ekonomia klasyczna. Szkoła historyczna i instytucjonalizm amerykański. Neoinstytucjonalizm. Myśl socjalistyczna. Socjalizm utopijny. Teorie marginalistyczne (szkoła neoklasyczna, austriacka i matematyczna). Keynesizm. Koncepcje liberalne: monetaryzm, nowa ekonomia klasyczna, szkoła neoaustriacka, teoria public choice. Neo- i postkeynesizm. Keynesizm lat 90. Teorie wybranych laureatów Nagrody Nobla w dziedzinie Ekonomia

Metody dydaktyczne: wykład, prezentacje multimedialne

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: podstawy teoretyczne założeń głównych szkół ekonomii oraz znajomość wkładu poszczególnych teorii w rozwój współczesnej ekonomii;

umiejętności: rozumienie historycznych uwarunkowań kształtowania się różnych koncepcji ekonomicznych, współczesnych koncepcji funkcjonowania gospodarki rynkowej i wynikających z niej programów gospodarczych, wykorzystywanie dorobku współczesnej myśli ekonomicznej w analizie i interpretacji zjawisk i procesów makro- i mikroekonomicznych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Stankiewicz W. (2007), *Historia myśli ekonomicznej*. Warszawa, PWE .

- [2] Spychalski G. B. (2002), *Zarys historii i myśli ekonomicznej*, PWN .
 [3] Romanow Z. (1997), *Historia myśli ekonomicznej w zarysie*. Poznań, AE
 [4] Bartkowiak R. (2003), *Historia myśli ekonomicznej*. Warszawa PWE .
 [5] Landreth H., Colander D.C. (1998), *Historia myśli ekonomicznej*. Warszawa, PWN.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Blaug M. (2000), *Teoria ekonomii. Ujęcie retrospektywne*. Warszawa, PWN.

INTERNET WE WSPÓŁCZESNEJ GOSPODARCE (INTERNET IN CONTEMPORARY ECONOMY)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka, Ekonometria I, Statystyka opisowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15	III	II	2

Prowadzący: dr Sławomir Czetwertyński

tel. 757538311; budynek i nr pok.: H205

Treści programowe:

Historia rozwoju Internetu – fazy powstawania Internetu (od ARPANET do INTERNET), wpływ społeczności akademickiej na obecny kształt stosunków społecznych w Internecie.

Komercjalizacja Internetu – rozwój technologii umożliwiających zastosowanie Internetu w działalności gospodarczej, technologia Web jako podstawa rozwoju zastosowań gospodarczych.

Modele wykorzystania Internetu w działalności gospodarczej przedsiębiorstw – medium wymiany informacji, zawierania transakcji, przesyłania produktów wirtualnych.

Nowe produkty i usługi dostępne dzięki informacyjno-komunikacyjnym cechom Internetu.

Internetowe rynki akcji – NESDAQ.

Internet jako źródło wiedzy o klientach – metody pozyskiwania danych, tworzenie ofert dedykowanych, seryjna personalizacja.

Rozwój technologii Web 2.0 oraz rozszerzenie procesów produktach w kierunku produkcji partnerskiej (ruch otwartego źródła oraz wolnego oprogramowania).

Wpływ Internetu na koszty transakcyjne wymiany ekonomicznej produktami rzeczywistymi i wirtualnymi.

Przestępczość internetowa – kradzież wirtualna, piractwo.

Wpływ Internetu na obecne społeczeństwo oraz stosunki wymiany ekonomicznej w skali regionalnej i globalnej.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie wpływu Internetu na kształt obecnej gospodarki światowej – szanse i zagrożenia – wyjaśnienie specyfiki relacji społecznych i ekonomicznych w Internecie.

umiejętności: umiejętność wyjaśnienia podstawowych relacji ekonomicznych spotykanych w Internecie oraz wykorzystania jego potencjału w działalności gospodarczej.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Niedźwiedziński, M. (2004), *Globalny handel elektroniczny*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
 [2] Castells, M. (2003), *Galaktyka Internetu: Refleksje nad Internetem, biznesem i społeczeństwem*, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Małachowski, A. (Red.). (2001), *Gospodarcze zastosowania Internetu*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, Wrocław.
 [2] Shapiro, C., Varian, H. R. (2007), *Potęga informacji. Strategiczny przewodnik po gospodarce sieciowej*, Wydawnictwo HELION, Gliwice.
 [3] Castells, M. (2007). *Wiek informacji: ekonomia, społeczeństwo i kultura (Tom I Społeczeństwo sieci)*. Warszawa: Wydawnictwa Naukowe PWN.
 [4] Chmielarz, W. (2007), *Systemy biznesu elektronicznego*, Difin, Warszawa.

KLUCZOWE PROBLEMY GOSPODARKI – ANALIZA EKONOMICZNA II (CRUCIAL PROBLEMS OF ECONOMY – ECONOMIC ANALYSIS II)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Analiza ekonomiczna

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Statystyka opisowa, Makroekonomia I

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	4	II	I	1
ćwiczenia	6	II	I	

Prowadzący: dr Urszula Markowska-Przybyła, tel. 75 75 38 266; pok. H22.

Treści programowe:

Wzrost i rozwój gospodarczy – problematyka pomiaru, modele wzrostu gospodarczego, procesy konwergencji gospodarczej, nierównomierność wzrostu gospodarczego w czasie i przestrzeni i jej pomiar. Problemy porównań międzynarodowych – parytet siły nabywczej.

Nowoczesne czynniki wzrostu gospodarczego – kapitał społeczny, instytucje, problemy ich pomiaru.

Metody dydaktyczne: wykład, dyskusja, studia przypadków, opracowanie projektów i ich prezentacja, praca w zespołach.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie współczesnych problemów wzrostu i rozwoju gospodarczego oraz problematyki ich pomiaru i analizy.

umiejętności: umiejętność przeprowadzenia pomiaru i interpretacji wyników wskaźników wzrostu gospodarczego, rozwoju, dobrobytu oraz jego czynników i składowych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: praca pisemna z zakresu wykładów i ćwiczeń

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna wymaga zdobycia co najmniej 50% punktów.

Literatura podstawowa:

- [1] M. G. Woźniak: *Wzrost gospodarczy. Podstawy teoretyczne*. Wydawnictwo AE w Krakowie, Kraków 2004.
- [2] M. Próchniak: *Czynniki wzrostu gospodarczego – wnioski z badań empirycznych*. Ekonomista nr 3/2006
- [3] Krzysztof Malaga, Paweł Kliber: *Konwergencja i nierówności regionalne w Polsce: w świetle neoklasycznych modeli wzrostu*. Wydawnictwo AE w Poznaniu, Poznań 2007.
- [4] *Kapitał społeczny – aspekty teoretyczne i praktyczne*. H. Januszek (red.), Wydawnictwo AE w Poznaniu, Poznań 2004.
- [5] *Kapitał społeczny we wspólnotach*. H. Januszek (red.), Wydawnictwo AE w Poznaniu, Poznań 2005.
- [6] J. Sztudynger: *Wzrost gospodarczy a kapitał społeczny, prywatyzacja i inflacja*. PWN, Warszawa 2005.

Literatura uzupełniająca:

- [1] P. Swianiewicz i in.: *Szafarze darów europejskich : kapitał społeczny a realizacja polityki regionalnej w polskich województwach*. SCHOLAR, Warszawa 2008.
- [2] *Kapitał ludzki i społeczny a rozwój regionalny*. M. Herbst (red.), SCHOLAR, Warszawa 2007.
- [3] N. Wioletta: *Konwergencja w modelach endogenicznego wzrostu gospodarczego*, Wyd. Kolonia Limited, Wrocław 2007.

— ✧ —

KRYZYSY BANKOWE (BANKING CRISES)

Kierunek / specjalność: Ekonomia

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15	III	II	1

Prowadzący: dr Agnieszka Ostalecka
tel. 757538384; budynek i nr pok.: A83

Treści programowe:

Przemiany na międzynarodowych rynkach finansowych jako przyczyna nasilenia występowania kryzysów bankowych. Zjawiska globalizacji, liberalizacji finansowej, deregulacji, intermediacji i ich wpływ na funkcjonowanie rynków finansowych.

Teorie kryzysów finansowych. Teoria monetarystów, keynesistów, model Triady (asymetria informacji, negatywna selekcja, pokusa nadużycia). Pojęcie kryzysu finansowego, bankowego i walutowego. Zjawisko rozprzestrzeniania się kryzysów bankowych.

Kryzysy bankowe lat dziewięćdziesiątych. Analiza przyczyn, przebiegu, skutków kryzysów bankowych krajów Ameryki Łacińskiej (w tym kryzysu argentyńskiego). Analiza i ocena zastosowanych metod zaradczych. Analiza przyczyn, przebiegu, skutków kryzysów bankowych krajów azjatyckich (Tajlandia, Malezja, Filipiny, Indonezja). Analiza i ocena zastosowanych metod zaradczych.

Analiza przyczyn, przebiegu, skutków kryzysu *subprime* i jego wpływu na gospodarkę światową. Analiza i ocena zastosowanych metod zaradczych. Znaczenie sekurytyzacji w rozprzestrzenianiu się kryzysu.

Inicjatywy społeczności międzynarodowej ukierunkowane na stabilizację systemów bankowych i zapobieganie kryzysom finansowym.

Sieć bezpieczeństwa finansowego jako konstrukcja instytucjonalno-prawna mająca na celu zapobieganie występowaniu kryzysów i zarządzaniu nimi w sytuacji ich wystąpienia. Elementy składowe sieci bezpieczeństwa: nadzór bankowy, fundusz gwarantowania depozytów, bank centralny w roli pożyczkodawcy ostatniej instancji, rząd. Problem zaangażowania publicznych pieniędzy w procesie opanowywania kryzysu bankowego.

Metody dydaktyczne: prezentacje, studium przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie przyczyn, przebiegu i skutków kryzysów bankowych lat dziewięćdziesiątych oraz kryzysu *subprime*, poznanie narzędzi walki z kryzysem bankowym,

umiejętności: zrozumienie mechanizmów kryzysów bankowych, rozumienie i umiejętność oceny podejmowanych działań mających na celu rozwiązanie sytuacji kryzysowej, umiejętność oceny potencjalnych skutków kryzysu na różne dziedziny gospodarki.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

[1] Ostalecka A. (2009), *Kryzysy bankowe i metody ich przewycięzania*, Difin, Warszawa.

[2] Nawrot W. (2009), *Globalny kryzys finansowy XXI wieku*, CeDeWu, Warszawa.

[3] Iwanicz-Drozdowska (2002), *Kryzysy bankowe. Przyczyny i rozwiązania*, PWE, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

[1] Garcia-Herrero A. (1997), *Banking Crises in Latin America in the 1990s: Lessons from Argentina, Paraguay and Venezuela*, „IMF Working Paper” No. 140.

[2] Lindgren C.J., Baliño T.J.T., Enoch Ch., Gulde A.M., Quintyn M., Teo L. (1999), *Financial Sector Crisis and Restructuring Lessons from Asia*, “IMF Occasional Paper”, No. 188.

— ✧ —

LOGIKA (LOGIC)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: –

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
ćwiczenia	15/6	III	II	2/2

Prowadzący: dr Adam Płachciak

tel. 757538265; budynek i nr pok.: A80

Treści programowe:

Przedmiot i struktura logiki. Logika a język – język jako system znaków, języki naturalne i sztuczne, język przedmiotowy a metajęzyk, kategorie semantyczne wyrażen językowych, rodzaje kategorii semantycznych.

Nazwy i definicje – pojęcie nazwy, stosunki między nazwami, pojęcie definicji, definicja realna a definicja nominalna, rodzaje definicji ze względu na ich budowę i zadania, warunki poprawności definicji. Klasyczny rachunek zdań – pojęcie funktora prawdziwościowego, negacja, koniunkcja, alternatywa nierozłączna, alternatywa rozłączna, dysjunkcja, równoważność, implikacja i stosunek wynikania, ważniejsze tautologie klasycznego rachunku zdań. Klasyczny rachunek nazw (sylogistyka) – cztery typy zdań kategorycznych oraz zachodzące między nimi związki, poprawność sylogizmów logicznych (sprawdzanie poprawności sylogizmów metodą diagramów Venna i przy pomocy metody pięciu reguł), kwadrat logiczny jako prawo wnioskowania bezpośredniego, inne prawa wnioskowania bezpośredniego (konwersja, obwersja, kontrapozycja, inwersja), tryby sylogistyczne. Klasyczny rachunek kwantyfikatorów (predykatów) – język rachunku predykatów, budowanie zdań na gruncie klasycznego rachunku kwantyfikatorów. Zbiory i relacje – zbiory i ich własności

(pojęcie zbioru, rodzaje zbiorów i liczebność zbiorów, stosunki między zbiorami i działania na zbiorach, podział logiczny zbioru), elementy teorii relacji (pojęcie relacji, relacje dwuczłonowe).

Metody dydaktyczne: wykład, ćwiczenia z zakresu podstawowych działań logiki.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: przekazanie wiedzy z zakresu podstawowych działań logiki – klasyczny rachunek zdań, sylogistyka, klasyczny rachunek kwantyfikatorów, nazwy i definicje oraz rachunek zbiorów i relacji;
umiejętności: opanowanie niezbędnej aparatury pojęciowej, wykształcenie narzędzi do poprawnego rozumienia i argumentowania oraz podniesienia kultury logicznej wypowiedzi.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana z pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Ajdukiewicz K., Logika pragmatyczna, PWN, Warszawa 1974.
- [2] Bremer J.W., Wprowadzenie do logiki, Wydawnictwo WAM, Kraków 2004.
- [3] Lipczyńska M., Zbiór zadań z logiki, PWN, Warszawa 1980.
- [4] Snihur S., Elementarne zagadnienia logiki, Wyd. SGGW, Warszawa 2001.
- [5] Stanosz B., Wprowadzenie do logiki formalnej, PWN, Warszawa 2002.
- [6] Stanosz B., Ćwiczenia z logiki formalnej, PWN, Warszawa 2003.
- [7] Ziemiński Z., Logika praktyczna, PWN, Warszawa 1974.

— ✧ —

MAKROEKONOMIA II (MACROECONOMICS II)

Kierunek/specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia/studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Matematyka, Makroekonomia I

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/15	I/I	I/I	5/7
ćwiczenia	15/15	I/I	I/I	

Prowadzący: dr Michał Sosnowski, dr Arkadiusz Żabiński

tel. 757538252, 757538251; budynek i nr pok.: H314

Treści programowe:

Nowe nurty w teorii makroekonomii. Teoria histerezy. Modele wzrostu gospodarczego. Modele kapitału ludzkiego i postępu technologicznego. Nowe podejście do cyklu koniunkturalnego. Konsumpcja w warunkach niepewności i pewności. Mierzenie i cele aktywności gospodarczej. Teoria realnego cyklu koniunkturalnego, przeciwdziałanie kryzysom i teoria racjonalnych oczekiwań.

Nowe teorie wzrostu gospodarczego – Modele stanów stacjonarnych, kapitału ludzkiego, postępu technologicznego i TFP. Mechanizmy pułapki biedy. Rola akumulacji kapitału i granice wzrostu ekstensywnego. Endogeniczne i egzogeniczne modele wzrostu.

Modele rynku dóbr i usług i rynku pieniężnego w ujęciu ekonomii keynesowskiej i neoklasycznej.

Nowe teorie bezrobocia – model histerezy, model poszukiwań i dostosowań na konkurencyjnym rynku pracy. Model monopolu na rynku pracy.

Rola wymiany międzynarodowej. Model korzyści komparatywnych, strategiczna teoria handlu w świetle teorii gier Nasha. Procesy globalizacji.

Model roli państwa w gospodarce XXI wieku. Funkcje dochodów i wydatków budżetowych. Krzywa Laffera. Model permanentnego deficytu.

Polityka pieniężna a inflacja. Sposoby formułowania celów banków centralnych. Przyczyny, stopień i kryteria niezależności banków centralnych. Model dynamicznej niespójności działań i asymetrii informacyjnej Lucasa.

Metody dydaktyczne: wykład, ćwiczenia, dyskusja, analizy przygotowywane przez studentów na wskazane tematy.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: znajomość modeli makroekonomicznych opisujących współczesne gospodarki,
umiejętności: wykorzystanie zdobytej wiedzy i posługiwanie się modelami makroekonomicznymi do analizowania zjawisk gospodarczych, ich przyczyn i skutków, umiejętność interpretacji zdarzeń gospodarczych i wskazywania sposobów ich korygowania.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna

Forma egzaminu: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie testu (zestawu pytań i zadań) – uzyskanie co najmniej 50% punktów.

Warunki egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie testu (zestawu pytań i zadań) – uzyskanie co najmniej 50% punktów.

Literatura podstawowa:

- [1] R. J. Barro (1997), *Makroekonomia*, PWE, Warszawa.
- [2] R.E. Hall , J.B. Taylor (2004), *Makroekonomia*, PWN, Warszawa.
- [3] D. Romer (2000), *Makroekonomia dla zaawansowanych*, PWN, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] D. Miles, A. Scott (2005), *Macroeconomics: Understanding the Wealth of Nations*, John Wiley & Sons, Inc., Chichester.
- [2] R. Rapacki (2009), *Wzrost gospodarczy w krajach transformacji: konwergencja czy dywergencja?*, PWE, Warszawa.
- [3] L. Balcerowicz, A. Rzońca (2010), *Zagadki wzrostu gospodarczego*, C.H. Beck, Warszawa.
- [4] A. Wojtyła (2010), *Zależność między produktywnością, dochodami i zatrudnieniem w krajach na różnym poziomie rozwoju*, PWE, Warszawa.
- [5] R. Barczyk, L. Kąsek, M. Lubiński, K. Marczewski (2006), *Nowe oblicza cyklu koniunkturalnego*, PWE, Warszawa.

MARKETING (MARKETING)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Podstawy zarządzania

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10/6	I/II	I/I	2/1
ćwiczenia	10/6	I/II	I/I	

Prowadzący: dr Maja Jedlińska, , dr Izabela Michalska - Dudek
tel. 0757538307, 0757538305; budynek i nr pok.: C4, C5

Treści programowe:

Wprowadzenie do marketingu. Ewolucja marketingu. Cechy firmy zorientowanej marketingowo. Miejsce marketingu w firmie. Marketing a zasoby, cele firmy i rynek. Wewnętrzna struktura marketingu. Makrootoczenie technologiczne, polityczno-prawne, ekonomiczne, naturalne, społeczno-demograficzno-kulturowe a marketing. Mikrootoczenie firmy – dostawcy, odbiorcy, konkurenci, społeczności. Model 5 sił Portera. Analizy marketingowe – SWOT, Boston Consulting Group, GE (McKinsey). Strategie marketingowe – strategie produkt – rynek, strategie konkurencyjne, strategie segmentacyjne. Istota reguły STP (segmentacja, wybór rynku docelowego, pozycjonowanie). Kształtowanie mieszanki marketingowej. Uwarunkowania, alternatywy decyzyjne w ramach marketingu mix. Trójkąt marketingowy – marketing zewnętrzny, wewnętrzny i interakcyjny. Marketing na rynku B2B (porównanie z rynkiem B2C). Zadowolenie klienta a wartość dla klienta. Plan marketingowy. Organizowanie marketingu w firmie. Kontrola marketingowa. Marketing według Harvard Business School: analiza marketingowa, tworzenie wartości, przechwytywanie wartości, utrzymywanie wartości.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, indywidualne projekty

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: podstawy teoretyczne marketingu, terminologia i typologia marketingowa, systematyka marketingowa, zasady budowy planu marketingowego
umiejętności: przeprowadzenie analiz marketingowych, ocena mieszanki marketingowej na konkretnych przykładach

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę na studiach stacjonarnych; a zaliczeniem na ocenę na studiach niestacjonarnych

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna i projekt.

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna.

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz projektu.

Literatura podstawowa:

- [1] Kotler Ph., Armstrong G., Saunders J., Wong V. (2002), *Marketing Podręcznik europejski*, PWE, Warszawa.
- [2] Golik – Górecka G. (2004), *Marketing business to business*, Difin, Warszawa.
- [3] Kotler Ph. (1994), *Marketing Analiza, planowanie, wdrażanie, kontrola*, Gebethner i Ska, Warszawa.

- [4] Przybyłowski K., Hartley S., Kerin R., Rudelius W. (1998), *Marketing Pierwsza polska edycja*, Dom Wydawniczy ABC, Warszawa.
- [5] Garbarski L., Rutkowski I., Wrzosek W. (1996), *Marketing Punkt zwrotny nowoczesnej firmy*, PWE, Warszawa.
- [6] Michalski E. (2003), *Marketing Podręcznik akademicki*, WN PWN, Warszawa.
- [7] Kotler Ph. (2004), *Philip Kotler odpowiada na pytania na temat marketingu*, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Sobotkiewicz D., Waniowski P. (2006), *Marketing Zagadnienia podstawowe*, Wydawnictwo Placet, Warszawa.
- [2] Davis A. (2007), *Public relations*, PWE, Warszawa.
- [3] Kotler Ph., Trias de Bas F. (2004), *Marketing lateralny*, PWE, Warszawa.
- [4] Wrzosek W. (red.), (2004), *Strategie marketingowe*, PWE, Warszawa.
- [5] Nowacki R. (2006), *Podręcznik Reklama*, Difin, Warszawa.
- [6] Kotler Ph. (2005), *Dziesięć śmiertelnych grzechów marketingu*, PWE, Warszawa.

MARKETING PARTNERSKI (RELATIONSHIP MARKETING)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomika Turystyki

Forma studiów: studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Marketing w turystyce

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	8	IV	II ET	2
ćwiczenia	7	IV	II ET	

Prowadzący: dr Izabela Michalska-Dudek
tel. 757538306; budynek i nr pok.: C5

Treści programowe:

Specyfika kompozycji marketingowej w usługach. Trzy rodzaje marketingu w usługach turystycznych. Znaczenie obsługi klienta. Pracownicy usług. Budowanie i utrzymywanie zaangażowanie pracowników. Marketing transakcji a marketing partnerski. Podstawowe elementy koncepcji marketingu partnerskiego. Zarządzanie relacjami z klientem. Drabina lojalności klienta. Tworzenie i zarządzanie portfelem klientów przedsiębiorstwa turystycznego. Wykorzystanie marketingu partnerskiego w praktyce funkcjonowania przedsiębiorstw turystycznych – implementacja narzędzi służących budowaniu trwałych więzi z klientem, tworzenie programów lojalnościowych, stosowanie narzędzi marketingu bezpośredniego, wykorzystanie serwisów internetowych i narzędzi promocji internetowej.

Metody dydaktyczne: wykłady interaktywne, studium przypadku, projekty grupowe.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie koncepcji marketingu partnerskiego, procesu zarządzania relacjami z klientem oraz sposobów zastosowania poszczególnych narzędzi marketingu partnerskiego;
umiejętności: zastosowania marketingu partnerskiego i jego narzędzi w przedsiębiorstwach turystycznych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia wykładu: pisemna.

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Cheverton P. (2001), *Zarządzanie kluczowymi klientami*, Dom Wydawniczy ABC Oficyna Ekonomiczna, Kraków.
- [2] Fonfara K. (2004), *Marketing partnerski na rynku przedsiębiorstw*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne PWE, Warszawa.
- [3] Dembińska-Cyran I., Hołub-Iwan J., Perenc J. (2004), *Zarządzanie relacjami z klientem*, Wydawnictwo Difin, Warszawa.
- [4] Furtak R. (2003), *Marketing partnerski na rynku usług*, PWE, Warszawa.
- [5] Otto J. (2004), *Marketing relacji. Koncepcja i stosowanie. 2. wydanie rozszerzone*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

- [1] Burnett K. (2002), *Relacje z kluczowymi klientami. Analiza i zarządzanie*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków.
- [2] Kwiatek P. (2009), *Programy lojalnościowe. Budowa i funkcjonowanie*. Oficyna Ekonomiczna Wolters Kluwer, Kraków

- [3] Dobięgała-Korona B., Doligalski T., Korona B. (2004), *Konkurowanie o klienta e-marketingiem*, Wydawnictwo Difin, Warszawa.
- [4] Frąckiewicz E. (2006), *Marketing internetowy*, WN PWN, Warszawa.
- [5] Mitrega M. (2008), *Marketing relacji. Teoria i praktyka*. Wydawnictwa Fachowe Cedetu, Warszawa

METODY ANALIZY DANYCH REGIONALNYCH (METHODS OF REGIONAL ECONOMIC ANALYSIS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Analiza ekonomiczna

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Makroekonomia, Mikroekonomia, Statystyka, Ekonometria

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10	III	II	3
ćwiczenia	6	III	II	
laboratoria	4	III	II	

Prowadzący: dr Jacek Welc

tel. 757538340; budynek i nr pok.: A40

Treści programowe:

Wprowadzenie do podstawowych metod statystycznych oraz ekonometrycznych użytecznych w analizie regionalnej.

Metody analizy jednej zmiennej w badaniach regionalnych – średnia arytmetyczna, średnia geometryczna, mediana, odchylenie standardowe, współczynnik zmienności, rozstęp.

Metody analizy wielu zmiennych – współczynnik korelacji liniowej, metoda regresji liniowej.

Przykłady zastosowań metod statystycznych i ekonometrycznych w badaniach regionalnych na przykładzie województw polskich – ocena zróżnicowania regionów w zakresie wahań koniunktury, analiza stabilności wzrostu gospodarczego oraz zbieżności tego wzrostu z innymi regionami.

Metody dydaktyczne: wykład, ćwiczenia, laboratoria

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie podstawowych metod statystycznych i ekonometrycznych użytecznych w badaniach regionalnych

umiejętności: zastosowanie poznanych metod statystycznych i ekonometrycznych w analizach regionalnych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Literatura podstawowa:

[1] Ostasiewicz S., Rusnak Z., Siedlecka U.: *Statystyka – elementy teorii i zadania*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław.

Literatura uzupełniająca:

[1] Różkiewicz M.: *Narzędzia statystyczne w analizach marketingowych*, C.H. Beck, Warszawa.

METROPOLIZACJA PRZESTRZENI (PROCESSES OF AREAS METROPOLIZATION)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Gospodarka regionalna

Charakterystyka zajęć:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
Wykład	15 / 8	IV	II	2/2

Prowadzący: dr Marek Obrębalski

tel. 757538239; budynek i nr pok.: A38

Treści programowe: Uwarunkowania współczesnych przeobrażeń przestrzeni. Integracja – globalizacja – metropolizacja. Pojęcia i kontrowersje terminologiczne (metropolia, obszar metropolitalny). Cechy, symptomy i efekty procesu metropolizacji. Metropolie a konkurencyjność regionów. Zakres i charakter funkcji metropolitalnych. Metropolitalni „aktorzy”. Polaryzacja i fragmentacja społeczno-przestrzenna metropolii. Problemy delimitacji, typologia i rozmieszczenie metropolii w światowej i europejskiej przestrzeni. Metropolizacja polskiej przestrzeni. Rozwiązania prawne i administracyjne.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie istoty, zakresu oraz społecznych, gospodarczych i przestrzennych uwarunkowań procesów metropolizacji przestrzeni światowej, europejskiej i polskiej.

umiejętności: identyfikacja wpływu procesów metropolizacji na rozwój regionalny i lokalny.

Formy i warunki zaliczenia: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

[1] Hajduk S., *Procesy metropolizacji przestrzeni miejskiej* Wyd. Politechniki Białostockiej, Białystok 2008;

[2] Herbst M., *Koniunktura gospodarcza metropolii*. Wyd. SCHOLAR Warszawa 2003;

[3] Jałowiecki B., *Metropolie* Wyd. WSzFiZ Białystok 1999;

[4] *State of European Cities Report. European Urban Audit*. European Commission – Regional Policy 2007.

NOWOCZESNE RACHUNKI KOSZTÓW (NEW COST ACCOUNTING)

Kierunek / specjalność - Ekonomia // Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia /studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rachunkowość, Rachunkowość finansowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/8	III	II	2/2

Prowadzący: dr Joanna Kogut

tel. 757538254, 757538263; budynek i nr pok.: A87

Treści programowe:

Rachunek kosztów jako instrument zarządzania przedsiębiorstwem: koszty jako przedmiot rachunku kosztów, istota i znaczenie rachunku kosztów, rola i zadania rachunku kosztów, rachunki kosztów wykorzystywane w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa, dobór systemu rachunku kosztów, problemy rozliczania kosztów w tradycyjnych systemach rachunku kosztów.

Rachunek kosztów pełnych i zmiennych: istota rachunku kosztów pełnych i zmiennych, grupowanie kosztów w systemie ewidencyjnym, procedury rozliczania kosztów, kalkulacja kosztów wytworzenia produktów, rachunek kosztów pełnych i zmiennych a rachunek wyników, zastosowanie rachunku kosztów zmiennych i pełnych w zarządzaniu.

Rachunek kosztów standardowych: odmiany rachunku kosztów postulowanych, pojęcie i rodzaje standardów kosztowych, ustalanie kosztów standardowych, funkcje rachunku kosztów standardowych.

Charakterystyka i istota nowoczesnych rachunków kosztów: rachunek cyklu życia produktu, rachunek kosztów docelowych, rachunek kosztów ciągłego doskonalenia, rachunek kosztów działań, rachunek kosztów logistyki, rachunek kosztów w systemie zarządzania „dokładnie na czas”, rachunek kosztów jakości, rachunek kosztów projektów innowacyjnych, rachunek odpowiedzialności za koszty.

Metody dydaktyczne: wykłady

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zrozumienie roli rachunku kosztów w procesie pozyskiwania informacji o kosztach przez odbiorców zewnętrznych i wewnętrznych

umiejętności: umiejętność wskazania różnic między tradycyjnymi i nowoczesnymi odmianami rachunku kosztów, pomiar kosztów, procesy ich rozliczania i procedury kalkulacyjne rachunku kosztów

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

[1] Maciejowska D. (2009), *Koszty i ich rachunek: kompendium wiedzy*, Wyd. UW w Warszawie, Warszawa.

[2] Nowak E., R. Piechota, M. Wierziński, (2004), *Rachunek kosztów w zarządzaniu przedsiębiorstwem*, PWE, Warszawa.

[3] Nowak E. (red.) (2005), *Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza: teoria i praktyka*, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław.

[4] Nowak E., Wierziński M. (2010), *Rachunek kosztów: modele i zastosowania*, PWE, Warszawa.

[5] Świdorska G.K. (2008), *Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza: definicje, podstawowe problemy, pytania testowe i zadania sytuacyjne z rozwiązaniami*, SKwP, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- Kaplan R., Anderson S. (2008), *Rachunek kosztów działań sterowanych czasem*, PWN, Warszawa.
 Sobańska I. (red.) (2006), *Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza*, Wydanie 2, C.H. BECK, Warszawa.
 Wróński P., (2005), *Nowoczesne metody rachunku kosztów w przedsiębiorstwie. Uwarunkowania i perspektywy*, Wyd. UMCS, Lublin.

ORGANIZACJA I KIEROWANIE ZESPOŁEM (ORGANISATION AND STAFF MANAGEMENT) – do wyboru

Kierunek/specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku.

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia – rok II w Jeleniej Górze

Wymagania wstępne - zaliczone przedmioty: podstawy zarządzania, nauka o organizacji

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	15	IV	II	3

Prowadzący: dr Agnieszka Skowrońska
 tel. 757538215; budynek i nr pok.: H14

Treści programowe:

I. Pojęcie, cechy i przykłady efektywnych zespołów pracowniczych.

Etapy tworzenia i kierowania zespołem pracowniczym.

Wady i zalety pracy zespołowej.

Role lidera w zespole (koordynator, wódz, realizator, innowator, poszukiwacz źródeł, krytyk zespołu, dusza zespołu, skrupulatny wykonawca).

Czynniki składające się na dynamiczne i skuteczne przywództwo.

Sposoby skłaniania członków zespołu do natychmiastowego działania.

Sposoby skutecznego przekonywania zespołu do propozycji lidera.

Sposoby skłaniania członków zespołu do współpracy.

Sposoby umacniania kontaktu w grupie.

Metody dydaktyczne: wykład interaktywny i praca w grupach 5- 6 osobowych nastawionych na ustalenie celów, norm postępowania w zespole oraz na wypracowanie ogólnych wewnętrznych relacji między członkami grupy: określenie przez członków zespołów pojęcia efektywnej pracy w grupie oraz sporządzenie przez każdą z grup listy kryteriów, jakie spełniać powinien sprawnie pracujący zespół; wypracowywanie przez zespoły robocze zasad radzenia sobie z potencjalnymi problemami, jakie mogą pojawić się podczas prac grup; ocena przez członków poszczególnych grup stopnia, w jakim powołane zespoły odpowiadają kryteriom efektywnego zespołu oraz ustalenia dotyczące cech pracy grupowej, które są najistotniejsze z punktu widzenia różnych zespołów; wypracowywanie ogólnych wewnętrznych relacji w ramach powołanych zespołów.

II. Organizacja i kierowanie zróżnicowanym kulturowo zespołem.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: podstawowe wiadomości teoretyczne wiążące się z budowaniem zespołów pracowniczych, cechami efektywnych zespołów, eliminacją błędów w pracy zespołu oraz skutecznym motywowaniem uczestników zespołów.

umiejętności: budowanie i sprawne kierowanie zespołem pracowniczym (w tym zespołem zróżnicowanym kulturowo)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie odpowiedzi zaprezentowanych w formie pisemnej na 4 zagadnienia problemowe (studia przypadków dotyczące organizacji i kierowania zespołem pracowniczym w wybranych firmach).

Literatura podstawowa:

- [1] Kożusznik B. (2006), *Zachowania człowieka w organizacji*, PWE, Warszawa.
- [2] Kożusznik B. (2005), *Kierowanie zespołem pracowniczym*, PWE, Warszawa.
- [3] Kożusznik B. (2002), *Psychologia zespołu pracowniczego*, PWE, Warszawa.
- [4] Collins A. (2003), *Język ciała gestów i zachowań*, Bauer- Weltbild Media, Warszawa.
- [5] Stelmach W. (2005), *Ciemne strony kierowania*, Placet, Kraków.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Kożusznik B. (2005), *Wpływ społeczny w organizacji*, PWE, Warszawa.
- [2] Skowrońska A. (2005), *The Practice of HRM in Logistics Chain Management*, "Argumenta Oeconomica" No 1-2, s.105-129.

- [3] Skowrońska A. (2002), *Modele zarządzania zasobami ludzkimi w logistyce*, „Gospodarka Materiałowa i Logistyka” nr 5, s. 6-10.

POLITYKA GOSPODARCZA II (ECONOMIC POLICY II)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Makroekonomia II.

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/10	III/IV	II	4/5
ćwiczenia	15/8	III/IV	II	

Prowadzący: dr hab. Zbigniew Przybyła, prof. UE, dr Urszula Markowska-Przybyła, dr Jerzy Ładysz
tel. 757538267, 757538266; budynek i nr pok.: H25a, H22

Treści programowe:

wykład:

1. Pojęcie polityki gospodarczej państwa, przedmiot i podmiot polityki gospodarczej, cele, instrumenty, uwarunkowania.
2. Planowanie makroekonomiczne, system planowania w Polsce
3. Przestrzenne i regionalne aspekty polityki gospodarczej państwa.
4. Konkurencyjność i innowacyjność jako priorytet polityki gospodarczej państwa
5. Repetytorium

ćwiczenia:

1. Polityka gospodarcza kraju a wybrane polityki dziedzinowe w UE
  - a. wspólna polityka pieniężna,
  - b. koordynacja polityki budżetowej,
  - c. polityka zatrudnienia,
  - d. dyrektywa usługowa w UE,
  - e. wspólna polityka rolna

Metody dydaktyczne: wykład, dyskusja, studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: znajomość koncepcji teoretycznych do rozumienia relacji między państwem a rynkiem we współczesnych gospodarkach, rozszerzenie i pogłębienie wiadomości uzyskanych w ramach przedmiotu *Polityka gospodarcza I*.

umiejętności: wykorzystywania koncepcji teoretycznych do oceny relacji między państwem a rynkiem we współczesnych gospodarkach; w warunkach integracji i globalizacji gospodarek narodowych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej, minimum 50% prawidłowych odpowiedzi

Literatura podstawowa:

- [1] *Polityka gospodarcza*, Winiarski B. (red.), Warszawa, PWN 2006.
- [2] *Polityka gospodarcza*, Ćwikliński H. (red.), Gdańsk, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 1999
- [3] *Polityki gospodarcze Unii Europejskiej*, E. Kawecka-Wyrzykowska (red.), SGH, Warszawa 2009.
- [4] Aktualności z życia społeczno-gospodarczego, wiadomości z prasy, radia, telewizji, internetu.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Kaja J.: *Polityka gospodarcza: wstęp do teorii*, Warszawa SGH, 1999

POLITYKA GOSPODARCZA WOBEC MAŁEJ FIRMY (ECONOMIC POLICY TOWARD SMALL AND MEDIUM SIZED ENTERPRISES)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	15/8	IV	II	2/2

Prowadzący: dr Urszula Markowska-Przybyła

tel. 757538266, budynek i nr pok. H22

Treści programowe:

Podstawowe pojęcia – polityka ekonomiczna, małe i średnie przedsiębiorstwo, znaczenie sektora MSP w gospodarce, polityka państwa wobec MSP przedsiębiorstw, polityka wobec MSP stosowana na poziomie regionalnym i lokalnym. Miejsce małej i średniej firmy w programach organizacji ponadnarodowych w tym szczególnie Unii Europejskiej.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, analiza aktów prawnych, dyskusja.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie polityki wobec MSP stosowanej na poziomie od ponadnarodowego do lokalnego i instrumentów stosowanych wobec MSP

umiejętności: umiejętność praktycznego wykorzystania wiedzy przy podejmowaniu decyzji w zarządzaniu małym i średnim przedsiębiorstwem

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: praca pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej, min. 50% punktów koniecznych do uzyskania oceny pozytywnej

Literatura podstawowa:

- [1] *System wspierania przedsiębiorczości w Polsce : pomocnicze materiały dydaktyczne* / Izabela Czaja, Robert Śliwa. - Kraków : AE, 2003
- [2] *Przedsiębiorczość w Polsce 2007*. Ministerstwo Gospodarki. Warszawa 2007. <http://www.spedycje.pl/images/artykuly/2007/2007druk.pdf> ; http://www.mg.gov.pl/NR/rdonlyres/EECFD29E-4EE1-4B81-B38B-3421FD74C13E/36583/PrzedsiębiorczoscwPolsce_2007.pdf
- [3] *Raport o stanie MSP w Polsce w latach 2007-2008*. Warszawa: PARP 2009, <http://www.parp.gov.pl/files/74/81/305/5000.pdf>
- [4] Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej Dz. U. nr 173 poz. 1807.
- [5] Przepisy prawa, m. in.: kodeks cywilny, kodeks pracy, ustawa o swobodzie działalności gospodarczej, i in.
- [6] Śliwiński R.: *Dualizm i geneza wsparcia MSP w UE*. PN AE we Wrocławiu nr 930, t. 2. Wrocław 2002.
- [7] Piotr Marquardt: *Pomoc publiczna dla małych i średnich przedsiębiorców*. - Warszawa : Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, 2007.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Odrobina A: *Znaczenie wsparcia MSP dla konkurencyjności regionalnej*. Biuletyn KPZK PAN, zeszyt 218, Warszawa 2005, s. 193-207
- [2] *Plan Strategiczny Ministerstwa Gospodarki*, Ministerstwo Gospodarki, Styczeń 2008.
- [3] Dominiak P.: *Sektor MSP we współczesnej gospodarce*. Warszawa PWN 2005.
- [4] *Ekonomia i zarządzanie małą firmą* B. Piasecki (red.), Warszawa-Łódź: PWN 2001
- [5] Dominiak P.: *Sektor MSP we współczesnej gospodarce*. Warszawa PWN 2005.
- [6] Kraśnicka T.: *Koncepcja rozwoju przedsiębiorczości ekonomicznej i pozaekonomicznej* Katowice: AE 2002.

POLITYKA PODATKOWA UE I WYBRANYCH KRAJÓW OECD

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Analiza Ekonomiczna

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Makroekonomia, Finanse publiczne, Polityka fiskalna UE

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15	III	II	2

Prowadzący: prof. dr hab. Jerzy Sokołowski

tel. 75 75 38 210; budynek i nr pok.: H 313

Treści programowe:

Polityka podatkowa w zakresie opodatkowania podatkiem VAT i podatkiem akcyzowym. Opodatkowanie dochodów osób fizycznych i prawnych. Podatki majątkowe w krajach UE i niektórych OECD. Kierunki ewolucji podatków w UE. Zakres harmonizacji podatków w UE.

Metody dydaktyczne: analiza porównawcza, analiza przypadków, analiza aktów prawnych

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie podatków i systemów podatkowych krajów UE oraz kierunków harmonizacji w ramach wspólnoty;
umiejętności: posługiwanie się wiedzą w zakresie rozwiązań systemowych oraz uregulowań podatkowych w poszczególnych krajach UE i wybranych OECD.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna z pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

[1] A. Krajewska, Podatki w UE, PWE, 2010

[2] D. Mączyński, Międzynarodowa współpraca w sprawach podatkowych, Wyd. Lexis-Nexis, Warszawa 2009

[3] K. Wach, Systemy podatkowe krajów UE, Kraków 2006

[4] J. Barcz, Prawo Unii Europejskiej, Wyd. Prawo i Praktyka Gospodarcza, 2004

[5] S. I. Bukowski, Podatki w UE. Harmonizacja czy konkurencja podatkowa, Wydawnictwo Politechniki Radomskiej, 2007

Literatura uzupełniająca:

[1] M. Hybka, Opodatkowanie dochodów w Niemczech, Wyd. Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, 2006

— ✧ —

POLITYKA REGIONALNA UNII EUROPEJSKIEJ (REGIONAL POLICY OF THE EUROPEAN UNION)

Kierunek/ specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia niestacjonarne II stopnia/ studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: gospodarka regionalna, integracja europejska

Charakterystyka zajęć:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/8	IV/IV	II /II	2/2

Prowadzący: prof. UE dr hab. Ryszard Brol

tel. 757538233; budynek i nr pok.: A 33

Treści programowe: geneza wspólnotowej polityki regionalnej; polityka strukturalna; podmioty polityki regionalnej UE; zasady polityki regionalnej UE; ewolucja celów polityki regionalnej UE; instrumenty prawne i finansowe europejskiej polityki regionalnej; fundusze strukturalne; fundusz spójności; inicjatywy wspólnoty; regiony w państwach członkowskich; organy przedstawicielskie regionów w Europie

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: terytorialne dysproporcje w rozwoju regionów UE jako wyzwanie dla europejskiej polityki regionalnej; polityka regionalna jako zespół działań podejmowanych przez instytucje UE zmierzających do niwelowania dysproporcji w rozwoju gospodarczym, społecznym i przestrzennym oraz osiągnięcia spójności między regionami UE;

umiejętności: znajomość procedur aplikacyjnych środków funduszy strukturalnych, funduszu spójności i inicjatyw wspólnoty.

Metody dydaktyczne: studia literatury przedmiotu; studia przypadków

Formy i warunki zaliczenia: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: kolokwium w formie pisemnej

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana z kolokwium

Literatura podstawowa:

[1] Pietrzyk I.: *Polityka regionalna Unii Europejskiej i regiony w państwach członkowskich*. PWN: Warszawa 2003,

[2] Brodecki Z. (Red.) *Regiony*. Wydawnictwo Lexis Nexsis Warszawa 2005

[3] Głębińska K.: *Europejska polityka regionalna*. Elipse, Warszawa 2003.

[4] Głębińska K., Grewiński M.: *Polityka spójności społeczno- gospodarczej Unii Europejskiej*. Elipse Warszawa 2005

[5] Strzelecki Z. (Red.) *Gospodarka lokalna i regionalna*. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 2009.

— ✧ —

POMOC PUBLICZNA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW W UNII EUROPEJSKIEJ (STATE AID IN THE EUROPEAN UNION)

Kierunek/ specjalność: Ekonomia/ do wyboru

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne - zaliczone przedmioty::**Charakterystyka zajęć dydaktycznych:**

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15	III	II	1

Prowadzący: dr Andrzej Koza

tel. 757538259; budynek i nr pok.: A99

Treści programowe:

Definicje pomocy publicznej oraz podstawy prawne jej realizacji w Unii Europejskiej, warunki dopuszczalności udzielania pomocy publicznej oraz zakres stosowania i jej beneficjenci.

Pomoc publiczna jako element polityki gospodarczej państw członkowskich. Rodzaje pomocy publicznej:

pomoc regionalna- obszary objęte pomocą publiczną, warunki prawne i zasady korzystania z tej formy pomocy publicznej, pomoc de minimis, instytucje udzielające, mapa pomocy i regiony objęte tą formą pomocy finansowej oraz jej beneficjenci, wielkości udzielanego wsparcia, maksymalna dopuszczalna intensywność pomocy regionalnej;

pomoc sektorowa- rodzaje i zasady korzystania z tej pomocy, grupy przedsiębiorców objętych pomocą sektorową, instytucje jej udzielające, rozmiary i limity kwotowe;

pomoc horyzontalna- rodzaje pomocy horyzontalnej, pomoc dla sektora MSP, rozmiary i limity udzielanej pomocy.

Obowiązki przedsiębiorców ubiegających się o przyznanie poszczególnych form pomocy publicznej, warunki i zasady ubiegania się o środki publiczne przez poszczególnych przedsiębiorców, obowiązki sprawozdawcze korzystających z pomocy publicznej oraz zasady i system nadzorowania udzielanej pomocy publicznej.

Metody dydaktyczne: studium przypadków, zadania do samodzielnego rozwiązania.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie podstawowych sposobów pozyskiwania publicznych środków finansowych przez przedsiębiorców oraz warunki i cel ich wydatkowania;

umiejętności: rozpoznanie możliwości pozyskania dofinansowania ze środków publicznych oraz praktyczne sporządzanie wniosków o uzyskanie pomocy publicznej przez przedsiębiorców.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: praca pisemna (referat).

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Modzelewska-Wąchal E., Pełka P., Stasiak M. Pomoc publiczna dla przedsiębiorców i jej nadzorowanie. Przepisy i komentarz. Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 2001
- [2] Pastuła I. Werner A. Pomoc publiczna, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2006,
- [3] Marquardt P., Pomoc publiczna dla małych i średnich przedsiębiorstw, wyd. LexisNexis Warszawa 2006

Literatura uzupełniająca:

- [1] Koza A. Zakres finansowego wsparcia przedsiębiorstw ze środków państwowych funduszy celowych, Prawno-ekonomiczne aspekty rozwoju przedsiębiorczości; Zeszyt Naukowy Szkoły Głównej Handlowej, Red. J. Ostaszewski; Agencja Marketingu i Reklamy „HEIL”; Warszawa 2003;
- [2] Koza A. Pomoc publiczna dla przedsiębiorców ze środków niektórych państwowych funduszy celowych w Polsce. Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu nr 982, Red. G. Borys; Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław 2003

— ✧ —

PRACA KIEROWNIKA WE WSPÓŁCZESNEJ FIRMIE (MANAGER'S WORK IN A MODERN COMPANY)- do wyboru

Kierunek / specjalność: Ekonomia /realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

a) studia stacjonarne II stopnia - rok I studiów w Jeleniej Górze

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Podstawy Zarządzania

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15	IV	II	2

Prowadzący: dr Maja Prudzienica

tel. 75 7538 303, budynek i nr pokoju: H7

Treści programowe:

Pojęcie i podział kadry kierującej. Model kierownika. Kompetencje kierownicze - rodzaje i formy. Zarządzanie kompetencjami kierowniczymi. Podejmowanie decyzji kierowniczych. Kierownik a proces zatrudniania

pracowników. Kierownik w procesie motywacji. Kierownik a przywódca. Asertywność w pracy kierownika. Kierownik i jego miejsce w firmie. Wyznaczniki sukcesu w zarządzaniu firmą.

Metody dydaktyczne:

wykład, dyskusje grupowe, studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

Wiadomości: poznanie podstawowych informacji o warunkach, sposobie i trybie pracy kierownika na tle procesów zarządczych występujących we współczesnych firmach.

Umiejętności: studenci powinni posiadać umiejętność rozpoznawania oraz oceny warunków i możliwości pracy kierownika we współczesnych firmach.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

[1] Dowgiałło Z., *Praca Menedżera.*, Wydawnictwo ZNICZ, Szczecin 1999

[2] Wachowiak P., *Profesjonalny menedżer: umiejętność pełnienia ról kierowniczych.*, Difin, Warszawa 2001.

[3] Lachiewicz S. (red.), *Organizacja pracy kierowniczej. Wybrane zagadnienia.*, Przedsiębiorstwo Specjalistyczne ABSOLWENT, Łódź 1994
Stewart D.M. (red.), *Praktyka kierowania*, Warszawa, PWE 2002.

[4] Robbins S.P., *Skuteczne podejmowanie decyzji*, Warszawa, PWE 2005.

[5] Filipowicz G., *Zarządzanie kompetencjami zawodowymi*, Warszawa, PWE 2004.

Literatura uzupełniająca:

[1] Robbins S.P., *Prawdy o kierowaniu ludźmi... i tylko prawdy*, Warszawa, PWE 2003.

[2] Glick A., Tarczyńska M., *Motywowanie pracowników. Systemy-techniki-praktyka*, Warszawa, PWE 1999.

[3] Król-Fijewska M., Fijewski P., *Asertywność menedżera-seria: Kariera menedżera*, PWE, Warszawa 2000

PRAWO GOSPODARCZE (ECONOMIC LAW)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Prawo

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	30/30	II/II	I/I	5 / 7

Prowadzący: dr Zbigniew Piepiora

tel. 757538370; budynek i nr pok.: H309

Treści programowe:

Istota i specyfika prawa gospodarczego. Instytucje prawne w wyborach ekonomicznych, formułowaniu umów gospodarczych oraz kształtowaniu praw i obowiązków stron w stosunkach gospodarczych. Źródła prawa gospodarczego. Podmioty prawa gospodarczego. Wymogi formalne w podejmowaniu działalności gospodarczej. Ewidencje i rejestry gospodarcze. Spółki cywilne i spółki prawa handlowego. Upadłość i postępowanie naprawcze wobec przedsiębiorców. Zawieranie i wykonywanie umów gospodarczych. Umowy obrotu gospodarczego. Dochodzenie roszczeń ze stosunków gospodarczych. Prawo papierów wartościowych. Ochrona własności przemysłowej. Nieuczciwa konkurencja. Elementy prawa autorskiego. Umowy dotyczące własności intelektualnej i innych dóbr materialnych.

Metody dydaktyczne: wykład

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie zasad prawa i podstawowych wiadomości o prawie gospodarczym, poznanie podstawowych obowiązków i konsumentów przedsiębiorców oraz konsumentów;

umiejętności: dostrzeganie związków między podejmowanymi decyzjami gospodarczymi a ich skutkami prawnymi w sferze majątkowej; ocena kształtowanych bądź zawieranych umów pod kątem praw i obowiązków przedsiębiorców wobec innych podmiotów.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie zdobycia ponad 50% punktów

Literatura podstawowa:

[1] Gnela B., *Prawo handlowe dla ekonomistów*, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2011.

[2] Stec M., Mróz T., *Prawo Gospodarcze Prywatne*, Wyd. C.H.Beck, Warszawa 2009.

[3] Strzykowski K., *Prawo Gospodarcze Publiczne*, Wyd. LexisNexis Polska, Warszawa 2011.

- [4] Kosikowski C., *Publiczne prawo gospodarcze Polski i Unii Europejskiej*, Wyd. LexisNexis, Warszawa 2010.
- [5] Hajos-Iwańska A., Kołacz J., Lampart M., *Prawo Gospodarcze. Kazusy*, Wyd. Oficyna, Warszawa 2009.
- [6] Etel M., Nowikowska M., Piszcz A., Sieńczyło-Chlabicz J., Stachurski W., Żukowska A., *Publiczne prawo gospodarcze. Ćwiczenia*, Wyd. LexisNexis, Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Kufel J., Siuda W., *Prawo gospodarcze dla ekonomistów*, Wyd. Scriptus, Poznań 2001.
- [2] Siuda W., *Elementy prawa dla ekonomistów*, Wyd. Scriptum 2009.
- [3] Gnela B., *Podstawy prawa dla ekonomistów*, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2011.

PROGNOZOWANIE PROCESÓW GOSPODARCZYCH (FORECASTING OF ECONOMIC PROCESSES)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka, Statystyka opisowa, Wnioskowanie statystyczne, Ekonometria I, Ekonometria II

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	9 / 4	II / II	I / I	3 / 3
ćwiczenia	6 / 2	II / II	I / I	
laboratoria	11 / 6	II / II	I / I	

Prowadzący: dr Roman Pawlukowicz, dr inż. Tomasz Bartłomowicz

tel. 757538276, 757538274

budynek i nr pok.: B25, B26

Treści programowe

Symulacja a prognozowanie (symulacja jako układ eksperymentu, prognozowanie jako szczególny rodzaj symulacji, miejsce symulacji i prognoz w systematyce zasadniczych projekcji przyszłościowych, podstawy symulacji i prognozowania, funkcje i klasyfikacje symulacji i prognoz).

Proces symulacji i prognozowania zmiennych społeczno-gospodarczych (specyfika, źródła danych i ich statystyczna obróbka, etapy symulacji i prognozowania).

Komputerowe pakiety statystyczne w obróbce danych wyjściowych, symulacji i konstrukcji prognoz.

Prognozowanie na podstawie szeregów czasowych (ze stałym poziomem zmiennej prognozowanej, z trendem, inne modele); modele klasyczne, adaptacyjne i autoregresyjne.

Prognozowanie ekonometryczne (modele ekonometryczne jednorównaniowe i wielorównaniowe, założenia i reguły prognozowania ekonometrycznego, mierniki jakości prognozy ekonometrycznej, konstrukcja prognoz).

Symulacja na podstawie modeli ekonometrycznych (jednorównaniowych i wielorównaniowych) – wykorzystanie analizy mnożnikowej.

Prognozowanie zjawisk sezonowych (modele szeregów czasowych i opisowe modele ekonometryczne).

Nieklasyczne metody prognozowania (metody modeli dyskretno-ciągłych, metody analogii historycznych i przestrzenno-czasowych, metody heurystyczne, metoda scenariusza – symulacyjne walory przedmiotowych narzędzi).

Metody dydaktyczne: wykład, ćwiczenia i laboratoria, studia przypadków – dyskusje grupowe, indywidualne projekty laboratoryjne

wykład – prezentacja teoretycznych podstaw oraz praktycznej celowości prognozowania

ćwiczenia – omówienie procedury prognostycznej

laboratoria – studia przypadków (dyskusje grupowe), budowa prognoz indywidualnie wybranych zjawisk społeczno-gospodarczych oraz symulowanie na modelach z wykorzystaniem komputerowego oprogramowania

Założenia i cele przedmiotu

wiedomości: poznanie istoty i celowości prognozowania rzeczywistości społeczno-gospodarczych, a także narzędzi ich realizacji

umiejętności: budowa prognoz (umiejętność kojarzenia zmiennej prognozowanej i metody prognozowania) oraz symulowanie z wykorzystaniem komputerowych pakietów statystycznych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia ćwiczeń i laboratoriów: pisemna i projekty.

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna.

Warunki zaliczenia ćwiczeń i laboratoriów: ocena pozytywna uzyskana z pracy pisemnej oraz pozytywna ocena z komputerowej prezentacji projektu – prognozy.

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana z pracy pisemnej (co najmniej 50% z ogólnej sumy punktów).

Literatura podstawowa

- [1] *Prognozowanie gospodarcze. Metody i zastosowania.* Pod red. M. Cieślak. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN 2005.
- [2] Dittmann P., *Prognozowanie w przedsiębiorstwie.* Kraków: Wolters Kluwer Polska - Oficyna 2008.
- [3] Guzik B., *Wstęp do teorii prognozowania i symulacji.* Poznań: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu 2008.
- [4] Sobczyk M., *Prognozowanie Teoria Przykłady Zadania.* Warszawa: Wydawnictwo Placet 2008.
- [5] Błaszczuk D., *Wstęp do prognozowania i symulacji.* Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN 2006.
- [6] Zeliaś A., Pawełek B., Wanat S.: *Prognozowanie ekonomiczne. Teoria, przykłady, zadania.* Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2003.
- [7] Cieślak M., *Nieklasykne metody prognozowania.* Warszawa: Wydawnictwo PWN 1983.
- [8] Manikowski A., Tarapata Z.: *Prognozowanie i symulacja rozwoju przedsiębiorstw.* Warszawa: Wyższa Szkoła Ekonomiczna 2002.

Literatura uzupełniająca

- [1] Gajda J.B., *Prognozowanie i symulacje a decyzje gospodarcze.* Warszawa: Wydawnictwo C.H. Beck 2001.
- [2] Dittmann P., Dittmann I., Szabela-Pasierbińska E., Szpula A., *Prognozowanie w zarządzaniu przedsiębiorstwem.* Kraków: Wolters Kluwer Polska - Oficyna 2009.
- [3] *Metody prognozowania. Zbiór zadań.* Red. Radzikowska B. Wrocław: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu 2001.
- [4] Nowak E. (red.), *Prognozowanie gospodarcze – metody, modele, zastosowania, przykłady.* Warszawa: Wydawnictwo Placet 1998.
- [5] Pawłowski Z., *Zasady predykcji ekonometrycznej.* Warszawa: Wydawnictwo PWN 1982.
- [6] Krupa K., *Modelowanie, symulacja i prognozowanie: systemy ciągłe.* Warszawa: Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 2008.
- [7] Witkowska D., *Podstawy ekonometrii i teorii prognozowania: podręcznik z przykładami i zadaniami.* Kraków: Oficyna Ekonomiczna 2001.
- [8] Dębski W., *Przewidywanie i analizy symulacyjne w biznesie: podręcznik menedżera.* Warszawa: Wydawnictwo First Business College 1995.

— ✧ —

REGIONALNA POLITYKA INNOWACYJNA (REGIONAL INNOVATION POLICY)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i Administracja Publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Gospodarka regionalna

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15 / 7	III / III	II / II	2 / 3

Prowadzący: dr Dariusz Głuszczyk

tel. 757538240; budynek i nr pok.: A39

Treści programowe:

Innowacje (pojemność znaczeniowa, typologia). Istota działalności innowacyjnej. Rozwój regionalny a innowacje (innowacje jako siła sprawcza rozwoju regionalnego, innowacje we współczesnych koncepcjach rozwoju regionalnego). Polityka innowacyjna w regionie (pojęcie, cele, zakres podmiotowy, przedmiotowy i przestrzenny). Regionalna strategia innowacji [RSI] (idea, metodyka budowy, cele). RSI polskich województw i wybranych regionów europejskich. Regionalny system innowacji (pojęcie, podmioty systemu, ujęcia modelowe, interakcje wewnętrzne i zewnętrzne). Źródła finansowania innowacji generowanych w regionie (systematyka, pragmatyczne aspekty wyboru - procedura i kryteria, zinstytucjonalizowane formy wsparcia finansowego na bazie środków UE).

Metody dydaktyczne: wykład

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: kluczowe zagadnienia z zakresu kształtowania regionalnych procesów innowacyjnych

umiejętności: przygotowanie do społecznej partycypacji w konstruowaniu i implementacji założeń (celów) regionalnej polityki innowacyjnej

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Janasz W. (red.) (2005), *Innowacje w działalności przedsiębiorstw w integracji z Unią Europejską*, Difin, Warszawa.
- [2] Janasz W., Kozioł K. (2007), *Determinanty działalności innowacyjnej przedsiębiorstw*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.
- [3] Matusiak K. (red.) (2008), *Innowacje i transfer technologii. Słownik pojęć*, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa.
- [4] Okoń-Horodyńska E. (2000), *Jak budować regionalne systemy innowacji*, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Warszawa.
- [5] *Podręcznik Oslo. Zasady gromadzenia i interpretacji danych dotyczących innowacji. Wydanie trzecie* (2008), Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Departament Strategii i Rozwoju Nauki – wydanie polskie, Warszawa.
- [6] Strahl D. (red.) (2010), *Innowacyjność europejskiej przestrzeni regionalnej a dynamika rozwoju gospodarczego*, Wydawnictwo UE we Wrocławiu, Wrocław.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Głodek P., Gołębiowski M. (2006), *Vademecum innowacyjnego przedsiębiorcy. Finansowanie innowacji w małych i średnich przedsiębiorstwach*, DjaF, Warszawa.
- [2] Jasiński A.H. (2006), *Innowacje i transfer techniki w procesie transformacji*, Delfin, Warszawa.
- [3] Regionalne strategie innowacji polskich województw i wybranych regionów europejskich (23 strategie).
- [4] Strahl D. (red.) (2006), *Metody oceny rozwoju regionalnego*, Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław.
- [5] Strużycki M. (red.) (2006), *Innowacyjność w teorii i praktyce*, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie – Oficyna Wydawnicza, Warszawa.
- [6] Świtalski W. (2005), *Innowacje i konkurencyjność*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- [7] *Ustawa z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej*, Dz. U. 2008 nr 116 poz. 730 (tekst ujednolicony)
- [8] *Ustawa z dnia 4 marca 2005 r. o Krajowym Funduszu Kapitałowym*, Dz. U. 2005, nr 57, poz. 491 (tekst ujednolicony).

RYNEK FINANSOWY I KAPITAŁOWY (FINANCIAL AND CAPITAL MARKET)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15	II	I	5
ćwiczenia	15	II	I	

Prowadzący: dr Agnieszka Ostalecka, dr Jarosław Dziuba

tel. 757538241; budynek i nr pok.: A99

Treści programowe:

Ogólna charakterystyka rynku finansowego: pojęcie, funkcje i cechy rynku finansowego, struktura rynku finansowego. Instrumenty rynku finansowego w podziale na instrumenty tradycyjne (kredyty, pożyczki, papiery wartościowe o charakterze dłużnym lub udziałowym) i nowe instrumenty finansowe (instrumenty pochodne oraz instrumenty hybrydowe). Ryzyko instrumentów rynku kapitałowego. Infrastruktura instytucjonalna rynku finansowego, uczestnicy rynku finansowego.

Rynek pieniężny: rynek bonów skarbowych, bonów pieniężnych NBP, krótkoterminowych papierów komercyjnych, transakcje repo i *sell-buy-back*, lokaty międzybankowe.

Rynek kapitałowy: rynek giełdowy i pozagiełdowy. Instytucje organizujące publiczny obrót papierami wartościowymi. Instytucje nadzorujące, rozliczające i pośredniczące na rynku kapitałowym: charakterystyka i zakres działalności Komisji Nadzoru Finansowego, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, domów maklerskich. Inne instytucje publicznego rynku kapitałowego – instytucje samorządowe (związki maklerów i doradców inwestycyjnych, stowarzyszenia inwestorów, kluby emitentów). Giełda papierów wartościowych: organizacja giełdy i zasady funkcjonowania, instrumenty notowane na giełdzie i systemy notowań, ustalanie

kursu, rodzaje zleceń giełdowych, indeksy giełdowe. Rynek akcji. System rekompensat dla inwestorów giełdowych. Alternatywny system obrotu: założenia, zasady organizacji, charakterystyka NewConnect.

Inwestorzy instytucjonalni na rynku kapitałowym: banki komercyjne, instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne, fundusze inwestycyjne, banki inwestycyjne.

System ubezpieczeniowy – funkcje, instytucje i cechy rynku ubezpieczeń. Ubezpieczenia na życie, ubezpieczenia gospodarcze.

Konglomeraty finansowe – łączenie różnych segmentów rynku finansowego.

Bezpieczeństwo rynku finansowego. Sieć bezpieczeństwa finansowego. Nadzór nad sektorem bankowym, ubezpieczeniowym i giełdowym – różne rozwiązania nadzoru finansowego. Rola banku centralnego w nadzorze finansowym. Regulacja a konkurencja na rynku finansowym. Kryzysy na rynkach finansowych.

Metody dydaktyczne: studium przypadków, zadania do samodzielnego rozwiązania, gry edukacyjne

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zapoznanie się z pojęciem, funkcjami oraz strukturą rynku finansowego, zapoznanie się z funkcjonowaniem podstawowych segmentów rynku finansowego i poznanie notowanych tam instrumentów.

umiejętności: umiejętności dotyczące inwestowania na rynku kapitałowym (składanie zleceń giełdowych, wyznaczanie kursu giełdowego); wykorzystania instrumentów pochodnych do zabezpieczenia przed ryzykiem finansowym; doboru i korzystania z usług instytucji rynkowego systemu finansowego.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

[1] Dębski W. (2008), *Rynek finansowy i jego mechanizmy. Podstawy teorii i praktyki*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

[2] Sławiński A. (2006), *Rynki finansowe*, PWE, Warszawa.

[3] Al.-Kaber M. (2006), *Rynki finansowe i instytucje*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku, Białystok.

Literatura uzupełniająca:

[1] Tarczyński W. (2003), *Instrumenty pochodne na rynku kapitałowym*, PWE, Warszawa.

[2] Elder A. (2005), *Zawód inwestor giełdowy: psychologia rynków, taktyka inwestycyjna, zarządzanie portfelem*. Oficyna Ekonomiczna, Kraków.

— ✧ —

RYNEK KAPITAŁOWY I FINANSOWY (CAPITAL AND FINANCIAL MARKET)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15	II	I	5
ćwiczenia	15	II	I	

Prowadzący: dr Agnieszka Ostalecka, dr Jarosław Dziuba

tel. 757538241; budynek i nr pok.: A99

Treści programowe:

Ogólna charakterystyka rynku finansowego: pojęcie, funkcje i cechy rynku finansowego, struktura rynku finansowego. Instrumenty rynku finansowego w podziale na instrumenty tradycyjne (kredyty, pożyczki, papiery wartościowe o charakterze dłużnym lub udziałowym) i nowe instrumenty finansowe (instrumenty pochodne oraz instrumenty hybrydowe). Ryzyko instrumentów rynku kapitałowego. Infrastruktura instytucjonalna rynku finansowego, uczestnicy rynku finansowego.

Rynek pieniężny: rynek bonów skarbowych, bonów pieniężnych NBP, krótkoterminowych papierów komercyjnych, transakcje repo i *sell-buy-back*, lokaty międzybankowe.

Rynek kapitałowy: rynek giełdowy i pozagiełdowy. Instytucje organizujące publiczny obrót papierami wartościowymi. Instytucje nadzorujące, rozliczające i pośredniczące na rynku kapitałowym: charakterystyka i zakres działalności Komisji Nadzoru Finansowego, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, domów maklerskich. Inne instytucje publicznego rynku kapitałowego – instytucje samorządowe (związki maklerów i doradców inwestycyjnych, stowarzyszenia inwestorów, kluby emitentów). Giełda papierów wartościowych: organizacja giełdy i zasady funkcjonowania, instrumenty notowane na giełdzie i systemy notowań, ustalanie kursu, rodzaje zleceń giełdowych, indeksy giełdowe. Rynek akcji. System rekompensat dla inwestorów giełdowych. Alternatywny system obrotu: założenia, zasady organizacji, charakterystyka NewConnect.

Inwestorzy instytucjonalni na rynku kapitałowym: banki komercyjne, instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne, fundusze inwestycyjne, banki inwestycyjne.

System ubezpieczeniowy – funkcje, instytucje i cechy rynku ubezpieczeń. Ubezpieczenia na życie, ubezpieczenia gospodarcze.

Konglomeraty finansowe – łączenie różnych segmentów rynku finansowego.

Bezpieczeństwo rynku finansowego. Sieć bezpieczeństwa finansowego. Nadzór nad sektorem bankowym, ubezpieczeniowym i giełdowym – różne rozwiązania nadzoru finansowego. Rola banku centralnego w nadzorze finansowym. Regulacja a konkurencja na rynku finansowym. Kryzysy na rynkach finansowych.

Metody dydaktyczne: studium przypadków, zadania do samodzielnego rozwiązania, gry edukacyjne

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zapoznanie się z pojęciem, funkcjami oraz strukturą rynku finansowego, zapoznanie się z funkcjonowaniem podstawowych segmentów rynku finansowego i poznanie notowanych tam instrumentów. umiejętności: umiejętności dotyczące inwestowania na rynku kapitałowym (składanie zleceń giełdowych, wyznaczanie kursu giełdowego); wykorzystania instrumentów pochodnych do zabezpieczenia przed ryzykiem finansowym; doboru i korzystania z usług instytucji rynkowego systemu finansowego.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Dębski W. (2008), *Rynek finansowy i jego mechanizmy. Podstawy teorii i praktyki*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- [2] Sławiński A. (2006), *Rynki finansowe*, PWE, Warszawa.
- [3] Al.-Kaber M. (2006), *Rynki finansowe i instytucje*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku, Białystok.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Tarczyński W. (2003), *Instrumenty pochodne na rynku kapitałowym*, PWE, Warszawa.
- [2] Elder A. (2005), *Zawód inwestor giełdowy: psychologia rynków, taktyka inwestycyjna, zarządzanie portfelem*. Oficyna Ekonomiczna, Kraków.

— ✧ —

RACHUNKOWOŚĆ ZARZĄDCZA (MANAGEMENT ACCOUNTING)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rachunkowość

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	16/6	I	I	2/2
ćwiczenia	6/-	I	I	
laboratoria	6/6	I	I	

Prowadzący: dr Elżbieta Hajduga, mgr Wojciech Krawiec
tel. 757538254, 757538263, budynek i nr pok.: A87, A99.

Treści programowe:

System informacyjny jednostki gospodarczej. Rachunkowość zarządcza a rachunkowość finansowa. Koszt jako kategoria badawcza, klasyfikacja kosztów do wyceny zapasów i wyniku finansowego, zarządzania i kontroli. Kalkulacja kosztu jednostkowego – pojęcie, przedmiot i podmiot kalkulacji, metody kalkulacji podziałowej i doliczeniowej. Wady i zalety kalkulacji opartej o koszt pełny. Rachunek kosztów działań, założenia i istota. Rachunek kosztów zmiennych, założenia i istota. Zasady podziału kosztów całkowitych na stałe i zmienne. Wynik finansowy w systemie rachunku kosztów zmiennych i pełnych. Kalkulacja kosztu jednostkowego w systemie rachunku kosztów zmiennych. Rachunek kosztów zmiennych a rachunek kosztów pełnych – wady, zalety. Analiza prognozy rentowności, założenia, istota. Analiza CVP dla produkcji jedno i wieloasortymentowej, analiza wrażliwości prognozy rentowności, próg rentowności a struktura kosztów, pieniężny próg rentowności.

Metody dydaktyczne: studium przypadków, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, wykład.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zapoznanie się z istotą i aparatem narzędziowym rachunkowości zarządczej wraz z możliwością jego zastosowania w rozwiązywaniu problemów decyzyjnych

umiejętności: praktyczne umiejętności wykorzystania narzędzi rachunkowości zarządczej. Pozyskiwanie i wykorzystanie informacji z systemu rachunkowości jednostki gospodarczej w procesach decyzyjnych.

Forma i warunki zaliczenia: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna ustalona jako średnia oceny uzyskanej na podstawie pracy pisemnej z tematyki objętej zakresem wykładów, ćwiczeń oraz oceny uzyskanej na podstawie zadań laboratoryjnych do samodzielnego wykonania.

Literatura podstawowa:

- [1] Jarugowa A., Szycha A., Nowak W. (1999), *Rachunkowość zarządcza. Koncepcje i zastosowanie*, Absolwent, Łódź.
- [2] Kiziukiewicz T. (red.) (2003), *Zarządcze aspekty rachunkowości*, PWE, Warszawa.
- [3] Piosik A. (2006), *Zasady rachunkowości zarządczej*, PWN, Warszawa.
- [4] Sobańska I. (red.) (2003), *Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza*, C.H.Beck, Warszawa.
- [5] Sojak S. (2003), *Rachunkowość zarządcza*, Tonik, Toruń.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Czubakowska K., Gabrusewicz W., Nowak E. (2008), *Podstawy rachunkowości zarządczej*, PWE, Warszawa.
- [2] Drury C. (1995), *Rachunek kosztów*, PWN, Warszawa.
- [3] Gabrusewicz W. (red.) (2005), *Funkcje rachunkowości w zarządzaniu przedsiębiorstwem*, Wyd. AE w Poznaniu, Poznań.
- [4] Jarugowa A. Szycha A. (red.) (1997), *Zaawansowana rachunkowość zarządcza. Problemy, przykłady, zadania*, FRRwP, Warszawa.
- [5] Nowak E. (red.) (2005), *Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza: teoria i praktyka*, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław.

— ✧ —

RELACJE INWESTORSKIE (INVESTOR RELATIONS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Makroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10/4	I	I	5/4
ćwiczenia	10/11	I	I	

Prowadzący: dr Alicja Janusz,
tel. 757538255, budynek i nr pok.: A89

Treści programowe:

Aktywność inwestycyjna inwestorów na rynku finansowym: klasyfikacja inwestorów; znaczenie inwestycji indywidualnych w gospodarce, świat globalnego akcjonariatu; indywidualni i instytucjonalni inwestorzy na GPW w Warszawie.

Prawa inwestora i ochrona tych praw: prawa inwestora; ochrona praw inwestorów, ład korporacyjny, zasady dobrych praktyk.

Bezpieczeństwo inwestorów indywidualnych na rynku finansowym: instytucje regulujące i nadzorcze (Komisja Nadzoru Finansowego); systemy ochrony uczestników rynku (Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Obowiązkowy System Rekompensat Inwestorom –Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, Fundusz Gwarancyjny funduszy emerytalnych, Program Ochrony Oszczędności Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych .

Zorganizowane wsparcie aktywności inwestycyjnej indywidualnych inwestorów: programy lojalnościowe; kluby inwestycyjne; stowarzyszenia indywidualnych inwestorów; The World Federation of Investors; Euroshareholders; działalność stowarzyszeń indywidualnych inwestorów na rzecz podniesienia odpowiedzialności społecznej spółek.

Relacje inwestorskie: pojęcie, geneza i cele i zadania relacji inwestorskich; cechy efektywnego systemu relacji inwestorskich.

Relacje inwestorskie jako narzędzie podnoszenia wartości firmy: chaos informacyjny; rosnące wymagania inwestorów instytucjonalnych; przekazywanie otoczeniu informacji niefinansowych; kształtowanie polityki informacyjnej.

Narzędzia relacji inwestorskich: media relations, prospekt emisyjny, raporty analityczne, cykliczne spotkania otwarte, raporty roczne, walne zgromadzenie akcjonariuszy, promowanie marki.

Wykorzystanie nowoczesnych technologii w relacjach inwestorskich: regres tradycyjnych form komunikowania się z inwestorami i otoczeniem; najlepsze praktyki internetowych relacji inwestorskich; internetowe relacje inwestorskie w polskich spółkach giełdowych, analiza przykładowych stron internetowych

relacji inwestorskich; badania Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych; badania przeprowadzone przez "Partners for Financial Stability Program" .

Metody dydaktyczne: studium przypadków, samodzielne przygotowanie raportu z badań dotyczącego wykorzystania narzędzi relacji inwestorskich w wybranej spółce akcyjnej.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie praw inwestorów oraz możliwości ochrony tych praw; poznanie istoty i narzędzi relacji inwestorskich,

umiejętności: nauczenie umiejętności identyfikowania narzędzi relacji inwestorskich i wykorzystania nowoczesnych technologii w relacjach inwestorskich.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna,

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Niedziółka D.(2008), *Relacje inwestorskie*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- [2] Dziawgo D. (2004), *Stowarzyszenia indywidualnych inwestorów i kluby inwestycyjne na rynku papierów wartościowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń.
- [3] Dziawgo D., (red.) (2004), *Indywidualni inwestorzy na rynku finansowym*” pod red. Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń

Literatura uzupełniająca:

- [1] Panfil M., Szablewski A. (red.) (2006), *Metody wyceny spółki. Perspektywa klienta i inwestora*”, Poltext, Warszawa.

— ✧ —

RYNKI FINANSOWE I BANKOWOŚĆ (FINANCIAL MARKETS AND BANKING)

Kierunek/specjalność: Ekonomia/kierunkowy

Forma studiów: stacjonarne I stopnia / niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne i zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
Wykłady	25/10	V /V	III /III	4
Ćwiczenia	18/10	V /V	III/III	

Prowadzący: prof. dr hab. Grażyna Borys; dr Małgorzata Solarz; dr Agnieszka Ostalecka
tel.757538219; 757538261; 757538384; budynek i nr pok.: A85; A99; A83

Treści programowe:

Publiczny a rynkowy system finansowy; składowe rynkowego systemu finansowego; istota i funkcje rynków finansowych; struktura rynku finansowego; pojęcie i klasyfikacja instrumentów finansowych; infrastruktura rynku finansowego; nadzór nad rynkiem finansowym;

Struktura systemu bankowego; klasyfikacja banków i instytucji para bankowych; pojęcie, cechy i systematyka usług bankowych; elementy i cechy umów kredytowych; procedury kredytowe; istota i rodzaje depozytów bankowych; system gwarantowania depozytów; nadzór nad bankami;

Struktura systemu ubezpieczeń gospodarczych; klasyfikacja firm ubezpieczeniowych i pośredników ubezpieczeniowych; pojęcie i systematyka usług ubezpieczeniowych; elementy i cechy umów ubezpieczeniowych; nadzór nad firmami ubezpieczeniowymi;

Instytucje wspólnego inwestowania; towarzystwa funduszy inwestycyjnych; klasyfikacja funduszy inwestycyjnych i ich strategie inwestycyjne; fundusze private equity/venture capital;

Systemy emerytalne; zasady działania otwartych funduszy emerytalnych i powszechnych towarzystw emerytalnych; pracownicze programy emerytalne.

Metody dydaktyczne:

- przekazywanie wiedzy przez prowadzącego
- studium źródeł prawa finansowego i analiza instytucjonalno-porównawcza
- studium przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie relacji między publicznym i rynkowym systemem finansowym, poznanie architektury rynku finansowego, poznanie oferty usługowej banków, firm ubezpieczeniowych, funduszy inwestycyjnych; poznanie podstawowych instrumentów finansowych; poznanie zasad nadzoru nad rynkiem finansowym i instytucjami finansowymi

umiejętności: rozpoznawanie ofert usługowych instytucji finansowych i umiejętność korzystania z nich; analiza ryzyka korzystania z pośrednictwa instytucji finansowych

Formy i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem i egzaminem na ocenę

forma zaliczenia: testy pisemne

warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana z testów pisemnych

Literatura podstawowa:

[1] Pietrzak B., Polański Z., Woźniak B. (red.) (2008), System finansowy w Polsce. Część 1, WN PWE, Warszawa

[2] Iwanicz-Drozdowska M., Jaworski W.L., Zawadzka Z., (2006), Bankowość. Zagadnienia podstawowe, Poltext, Warszawa

[3] Flejterski S., Święcicka B (red.), (2006), *Elementy finansów i bankowości*, CeDeWu., Warszawa

Literatura uzupełniająca:

[1] Dębski W., (2006), Rynek finansowy i jego mechanizmy. Podstawy teorii i praktyki. WN PWN, Warszawa

[2] Przybylska-Kapuścińska W., (2009), Pośrednictwo finansowe w Polsce, CeDeWu, Warszawa

[3] Waliszewski K., (2010) Pośrednictwo kredytowe w Polsce, CeDeWu, Warszawa

— ✧ —

RYNEK NIERUCHOMOŚCI (REAL ESTATE MARKET)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i Administracja Publiczna

Forma studiów: studia niestacjonarne II stopnia / studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Makroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10/8	II	I	2//

Prowadzący: dr Jacek Welc

tel. 757538340; budynek i nr pok.: A40

Treści programowe:

Specyfika rynków nieruchomości na tle innych rynków. Zależności pomiędzy rynkami nieruchomości a rynkami kapitałowymi. Funkcjonowanie rynków nieruchomości – czynniki mikroekonomiczne oraz czynniki makroekonomiczne wpływające na rynki nieruchomości. Wartość pieniądza w czasie a rynek nieruchomości – wpływ czasu oraz ryzyka na kształtowanie się cen nieruchomości.

Czynniki mikroekonomiczne kształtujące rynek nieruchomości mieszkaniowych. Czynniki mikroekonomiczne kształtujące rynek nieruchomości innych niż mieszkaniowe. Różnice pomiędzy rynkami nieruchomości metropolitalnymi oraz regionalnymi.

Wzrost gospodarczy a sytuacja na rynkach nieruchomości. Wpływ sytuacji na rynkach finansowych na rynek nieruchomości. Cykliczność kształtowania się sytuacji na rynkach nieruchomości.

Wpływ polityki lokalnej oraz podatków od nieruchomości. Wpływ innych czynników lokalnych i regionalnych na rynek nieruchomości.

Metody wyceny nieruchomości: metody porównawcze, metody kosztowe, metody dochodowe.

Wybór formy finansowania inwestycji w nieruchomości: Podstawowe formy finansowania: kapitały własne, kredyty i pożyczki, leasing; cel oraz horyzont inwestycyjny a wybór formy finansowania inwestycji w nieruchomości; wpływ ryzyka związanego z nieruchomościami na optymalną strukturę finansowania inwestycji w nieruchomości.

Podstawowe wskaźniki mikro- oraz makroekonomiczne użyteczne w analizie i prognozowaniu sytuacji na rynkach nieruchomości.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie specyfiki, głównych czynników kształtujących ceny nieruchomości oraz podstawowych metod analizy i wyceny rynku nieruchomości

umiejętności: analiza podstawowych czynników kształtujących krótko- oraz długoterminową sytuację na rynkach nieruchomości

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: zestawy składające się z 3 pytań. Uzyskanie z odpowiedzi na pytania co najmniej 50% punktów.

Literatura podstawowa:

[1] Kucharska-Stasiak E.: *Nieruchomość a rynek*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

[1] Hopfer A. i inni, *Wycena nieruchomości i przedsiębiorstw. Tom 1. Szacowanie nieruchomości.*, Twiger, Warszawa 1995.

[2] DiPasquale D., Wheaton W.C.: *Urban Economics and Real Estate Markets*, Prentice Hall, New Jersey.

- [3] Miller N.G., Geltner D.M.: *Real Estate Principles for the New Economy*, Thomson South-Western, Mason.
[4] Ling D.C., Archer W.R.: *Real Estate Principles. A Value Approach*, McGraw-Hill, New York.

WNOSKOWANIE STATYSTYCZNE (STATISTIC DEDUCTION)

Kierunek/specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne - zaliczone przedmioty: matematyka, statystyka opisowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10	I	I	6/7
ćwiczenia	10	I	I	
laboratoria	10	I	I	

Prowadzący: dr Agnieszka Panasiewicz, dr Paweł Skowron

tel. 757538221; budynek i nr pok.: H29, tel. 757538264; budynek i nr pok.: H27

Treści programowe:

Pojęcie prawdopodobieństwa i zdarzenia losowego. Pojęcie zmiennej losowej i klasyfikacja zmiennych. Rozkłady zmiennej losowej skokowej (rozkład zero-jedynkowy, rozkład dwumianowy, rozkład Poissona). Rozkłady zmiennej losowej ciągłej (rozkład normalny, rozkład prostokątny).

Podstawy wnioskowania statystycznego. Istota i metody wnioskowania statystycznego. Operaty i schematy losowania prób statystycznych. Estymacja parametryczna i jej metody. Pojęcie estymatora i pożądane własności. Estymacja przedziałowa wartości średniej. Estymacja przedziałowa wskaźnika struktury. Estymacja przedziałowa wariancji i odchylenia standardowego. Wyznaczanie minimalnej liczebności próby. Istota i rodzaje hipotez statystycznych. Wykorzystanie testów istotności w procedurze weryfikacji hipotez. Weryfikacja hipotezy dla średniej i dwóch średnich. Weryfikacja hipotezy dla wskaźnika struktury. Weryfikacja hipotezy dla współczynnika korelacji. Test niezależności chi-kwadrat. Test zgodności Kołmogorowa i Kołmogorowa-Smirnowa.

Metody dydaktyczne zajęć: podstawowy wymiar zajęć realizowany jest w układzie tradycyjnym (wykłady i ćwiczenia). Dla wybranych podstawowych zagadnień wskazuje się możliwości wykorzystania technik komputerowych (przede wszystkim programu Excel) na zajęciach realizowanych w pracowniach komputerowych.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: metody wnioskowania statystycznego, cel i możliwości ich stosowania

umiejętności: projektowanie i wykorzystanie metod wnioskowania statystycznego w badaniach zjawisk społeczno-gospodarczych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz zagadnień realizowanych na laboratoriach

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Bobowski Z., (2004) Wybrane metody statystyki opisowej i wnioskowania statystycznego, Wyd. WWSZiP, Wałbrzych
- [2] Hellwig Z., (1993), Elementy rachunku prawdopodobieństwa i statystyki matematycznej, PWN, Warszawa
- [3] Józwiak J., Podgórski J., (2006), Statystyka od podstaw, PWE, Warszawa
- [4] Ostasiewicz S., Rusnak Z., Siedlecka U.(2006), Statystyka – elementy teorii i zadania, Wyd. AE, Wrocław
- [5] Sej-Kolasa M., Zielińska A., (2004) , Excel w statystyce. Materiały do ćwiczeń, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław
- [6] Wawrzynek J., (2007), Metody opisu i wnioskowania statystycznego, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław

Literatura uzupełniająca

- [1] Gajek L., Kafuszka M., (2000), Wnioskowanie statystyczne: modele i metody, Wyd. Naukowo-Techniczne, Warszawa
- [2] Konopacki G., Worwa K., (2002), Wybrane zagadnienia z rachunku prawdopodobieństwa i statystyki matematycznej, Wyd. WSE w Warszawie, Warszawa

[3] Luszniewicz A., (1997), Metody wnioskowania statystycznego, PWE, Warszawa

[4] Sobczyk M., (2001), Statystyka, PWN, Warszawa

— ✧ —

ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM (MANAGEMENT OF CAPITAL)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Analiza ekonomiczna

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Makroekonomia, Mikroekonomia, Finanse przedsiębiorstwa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	8	IV	II	3
ćwiczenia	7	IV	II	

Prowadzący: dr Jacek Welc

tel. 757538340; budynek i nr pok.: A40

Treści programowe:

Podstawowe problemy związane z zarządzaniem źródłami kapitału oraz wykorzystaniem kapitału.

Zarządzanie źródłami kapitału w przedsiębiorstwach niefinansowych: wpływ struktury kapitału na koszt kapitału, podstawowe czynniki determinujące pożądaną strukturę kapitału (w układzie kapitały własne / zobowiązania), czynniki operacyjne oraz finansowe determinujące rentowność kapitałów własnych (analiza DuPont), ryzyka oraz nieefektywność płynąca z utrzymywania nadmiernie agresywnej lub nadmiernie konserwatywnej struktury kapitału, możliwe sposoby modyfikacji struktury kapitału.

Zarządzanie zewnętrznymi źródłami finansowania: czynniki wpływające na pożądaną strukturę zobowiązań (w układzie zobowiązania finansowe / zobowiązania operacyjne), czynniki wpływające na pożądaną strukturę zobowiązań finansowych (z uwzględnieniem specyfiki głównych źródeł zobowiązań finansowych), czynniki wpływające na pożądaną strukturę zobowiązań operacyjnych (z uwzględnieniem uwarunkowań płynących ze specyfiki działalności operacyjnej firmy oraz jej cyklu gotówkowego).

Zarządzanie wykorzystaniem kapitału w przedsiębiorstwach niefinansowych: podstawowe czynniki determinujące pożądaną strukturę aktywów (w układzie aktywa trwałe / aktywa obrotowe), wpływ struktury aktywów na ryzyko działalności oraz koszt kapitału, podstawowe zasady zarządzania poziomem kapitału pracującego (z uwzględnieniem specyfiki działalności operacyjnej firmy), czynniki wpływające na pożądaną wielkość płynnych aktywów finansowych oraz zasady inwestowania nadwyżek wolnych środków pieniężnych w firmach niefinansowych.

Zarządzanie źródłami i wydatkowaniem kapitału a koszt kapitału: wpływ struktury pasywów, struktury aktywów oraz podstawowych ryzyk operacyjnych i finansowych na koszt kapitału przedsiębiorstwa.

Metody dydaktyczne: wykład, ćwiczenia, studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie podstawowych zależności między strukturą źródeł kapitału przedsiębiorstwa a jego rentownością oraz ryzykiem finansowym, poznanie zasad zarządzania pasywami i aktywami firmy, w świetle czynników determinujących jej ryzyka operacyjne i finansowe

umiejętności: ocena adekwatności struktury kapitału przedsiębiorstwa w świetle jego ryzyk operacyjnych i finansowych, ustalanie pożądanej struktury aktywów firmy w świetle specyfiki jej działalności operacyjnej, ocena wpływu decyzji podejmowanych w zakresie źródeł i wykorzystania kapitału na koszt kapitału przedsiębiorstwa

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Literatura podstawowa:

[1] Machała R.: *Praktyczne zarządzanie finansami firmy*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

[2] Shim J. K., Siegel J. G.: *Dyrektor finansowy*, Dom Wydawniczy ABC, Warszawa.

[3] Sierpińska M., Wędzki D.: *Zarządzanie płynnością finansową w przedsiębiorstwie*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

[1] Dębski W.: *Rynek finansowy i jego mechanizmy. Podstawy teorii i praktyki*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

[2] Jakubczyk J.: *Zarządzanie finansami. Odpowiedzialność finansowa*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław.